

Міністерство освіти і науки України

Модельна навчальна програма інтегрованого курсу

«Інтегрований курс літератур. 10-12 класи.

Основний рівень»

для закладів загальної середньої освіти

Автори: Яценко Т. О. (керівник авторського колективу),

Пахаренко В. І., Михед П. В., Михед Т. В.,

Тригуб І. А., Юлдашева Л. П.

«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»

(наказ Міністерства освіти і науки України від 14.04.2026 № 624)

2026

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сутнісною ознакою сучасної шкільної літературної освіти є її профілізація, що передбачає врахування пізнавальних інтересів та індивідуальних здібностей учнів/учениць 10–12 класів для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії. Концепти профільної шкільної літературної освіти у виражено в модельній навчальній програмі інтегрованого курсу *«Інтегрований курс літератур. 10–12 класи. Основний рівень»*.

Програму укладено відповідно до норм Закону України «Про повну загальну середню освіту» (2020), вимог Державного стандарту профільної середньої освіти (2024) та положень Типової освітньої програми для 10–12 класів закладів загальної середньої освіти, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням (2025).

Модельна навчальна програма інтегрованого курсу *«Інтегрований курс літератур. 10–12 класи. Основний рівень»* призначена для обов'язкових освітніх компонентів, спільних для всіх профілів. Програма реалізує *всі обов'язкові результати* навчання Державного стандарту профільної середньої освіти мовно-літературної галузі. Основою для *формулювання очікуваних результатів навчання* у програмі є обов'язкові результати навчання (орієнтири для оцінювання) *основного рівня*, визначені в Державному стандарті профільної середньої освіти.

Зміст модельної навчальної програми розроблено з дотриманням дидактичних принципів системності та доступності навчання, відповідності пізнавальним і читацьким інтересам учнів/учениць 10–12 класів.

У контексті положень Державного стандарту профільної середньої освіти *метою вивчення інтегрованого курсу літератур у 10–12 класах* є розвиток компетентних читачів/читачок із гуманістичним світоглядом і критичним мисленням, які виявляють вміння аналізу та інтерпретації художніх текстів української та зарубіжної літератур, здатність до самостійної

дослідницької і творчої діяльності, духовного, національного самовираження, міжкультурного діалогу та самореалізації в реаліях сьогодення.

Завдання вивчення інтегрованого курсу літератур у 10–12 класах – формування в учнів/учениць розуміння літератури як невід’ємної частини світової художньої культури; ознайомлення з вершинними творами класичної і сучасної української та зарубіжної літератур різних родів, жанрів, художніх напрямів і стильових течій; поглиблення вмінь аналізу та інтерпретації художнього тексту з урахуванням історичного, мистецького та інших контекстів, сутнісних ознак художніх напрямів і стильових течій; розуміння понять теорії літератури для глибокого осмислення художніх творів; розвиток критичного мислення, умінь аргументовано висловлювати власну думку щодо прочитаного; удосконалення умінь самостійної дослідницької і творчої діяльності; збагачення емоційного досвіду та естетичного смаку; підвищення рівня загальної культури.

Модельна навчальна програма інтегрованого курсу літератур для 10–12 класів (основний рівень) орієнтує на *два цикли навчання*:

- перший – *профільно-адаптаційний (10 клас)*, що включає адаптаційний курс «Художнє слово на старті дорослості» (*I семестр*) і розпочинає курс «Вершини світової літератури» (*II семестр*);
- другий – *профільний (11–12 класи)* як логічне продовження курсу «Вершини світової літератури».

Дидактична сутність курсу «Художнє слово на старті дорослості» (*I семестр 10 класу*) полягає у створенні сприятливих адаптаційних умов для виявлення індивідуальних здібностей і нахилів учнів/учениць, зокрема й щодо можливої початкової професійної спеціалізації гуманітарного спрямування. Його концепція ґрунтується на *проблемно-тематичному принципі* навчання літератури. Запропоновано художні тексти, проблематика яких відповідає пізнавальним і читацьким

інтересам учнів/учениць. Рекомендований зміст курсу включає пісні (народні та літературного походження) про кохання та художні твори популярних сучасних українських і зарубіжних письменників/письменниць різної тематики, що викликають читацький інтерес старшокласників/старшокласниць. У творах розкриваються актуальні проблеми сьогодення – цінність дружби та взаємопідтримки, почуття першого кохання, тема інакшості та пошуку розуміння серед однолітків, спілкування батьків і дітей, російсько-українська війна крізь призму людських доль.

Курс *«Вершини світової літератури»* розрахований на вивчення у *II семестрі 10 класу* та на *профільному циклі у 11–12 класах*. Цей систематичний курс будується на *хронологічно-стильовому принципі* представлення навчального матеріалу і передбачає набуття учнями/ученицями знань про найвизначніші художні явища світового літературного процесу в їх історичній обумовленості. Для текстуального вивчення рекомендовані вершинні твори світової літератури – від найвизначніших пам'яток давньої літератури, класичних творів XIX століття, знакових текстів доби модернізму та XX століття – і до яскравих зразків сучасної української та зарубіжної літератур.

Структура модельної навчальної програми включає *результативні, змістові та процесуальні* складники. Рубрика *«Результати навчання»* узгоджена з *чотирма групами вимог до обов'язкових результатів навчання щодо мовно-літературної освітньої галузі*, що визначені в Державному стандарті профільної середньої освіти.

Досягнення очікуваних результатів навчання засвідчує рівень сформованості *предметної (читацької) і ключових компетентностей* учнів/учениць, що визначається в усвідомленні націєтворчої ролі української мови та її вільному володінні, значущості літератури в розвитку суспільства, світової і національної культур; розумінні художньої вартісності вершинних творів класичної та сучасної світової літератури, їх тематики, жанрових особливостей, сутнісних ознак художніх напрямів і стильових течій, що знайшли відображення у текстах; сформованості читацьких умінь здійснювати аналіз та

інтерпретацію художнього тексту; комунікативних і творчих умінь аргументовано висловлювати власні судження усно й письмово (написання есе, рецензій, участь у дискусіях тощо); умінь самостійної дослідницької діяльності (підготовка проєктів, опрацювання різних джерел інформації, літературно-критичних статей тощо); здатності формулювати обґрунтовані висновки; розвитку естетичного смаку, здатності до емпатії, рефлексії й творчої самореалізації.

Добір художніх творів для *текстуального* вивчення та *позакласного* читання зроблено на основі їх художньої цінності, ідейно-тематичної значущості, із урахуванням особливостей художнього сприймання учнів/учениць відповідної вікової категорії, їхніх читацьких і пізнавальних інтересів.

У рубриці «*Пропонований зміст навчального предмета*» рекомендовано різножанрові художні твори: твори для *обов'язкового текстуального вивчення* (читання, аналіз та інтерпретація), що означено жирним текстом; твори *за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць*, що графічно виділено курсивом. Учням/ученицям може бути запропоновано прочитання *скороченого варіанту* великих за обсягом художніх творів.

До кожної навчальної теми подано художні та художньо-публіцистичні твори для *позакласного читання*, що ідейно-тематично пов'язані з творами для текстуального вивчення (позначка **ПЧ**).

Текстуальне вивчення, позакласне прочитання художніх творів і вивчення поезій напам'ять має *рекомендаційний характер*.

У програмі визначено поняття *теорії літератури* (позначка **ТЛ**), опанування якими відбувається у процесі аналізу та інтерпретації художніх творів, що є необхідним для їх глибокого осмислення.

Передбачено ознайомлення з різними творами мистецтва, що мають ідейно-тематичну спорідненість із текстами або ж є їх інтерпретацією в інших видах мистецтва (мистецький контекст – позначка **МК**).

До кожного тематичного розділу програми рекомендовано *види навчальної діяльності* різного рівня складності. Рубрика орієнтує на широке використання методично доцільних традиційних та інноваційних методів і прийомів опрацювання навчального матеріалу – від видів навчальної діяльності, що можуть використовуватися у процесі розгляду всіх навчальних тем, і до конкретизованих під кожен навчальну тему.

Програмою передбачено можливість для вчителя/вчительки самостійно планувати опрацювання програмового матеріалу в межах рекомендованого навчального часу, визначеного Типовою освітньою програмою. Ураховуючи рівень загальноосвітньої підготовки учнів/учениць, їхні читацькі та пізнавальні інтереси, власний фаховий досвід, учитель/вчителька мають змогу на основі чинної модельної початкової програми інтегрованого курсу «Інтегрований курс літератур.10–12 класи. Основний рівень» розробити *навчальну програму*. Її змістове наповнення має бути орієнтовано на досягнення обов'язкових результатів навчання, що визначені в Державному стандарті профільної середньої освіти.

Кількість навчальних годин на вивчення інтегрованого курсу літератур для 10–12 класів (основний рівень) як обов'язкового освітнього компоненту за обраним профілем, що фінансуються з державного бюджету, може бути перерозподілена (зокрема й збільшена) на обов'язкові освітні компоненти, спільні для всіх профілів.

10 КЛАС
ПЕРШИЙ ЦИКЛ. ПРОФІЛЬНО-АДАПТАЦІЙНИЙ
ХУДОЖНЄ СЛОВО НА СТАРТІ ДОРΟΣЛОСТІ

Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності (за вибором)
ВСТУП		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • слухає інформацію, різну за обсягом і тематикою обраного профілю, долаючи комунікативні перешкоди, шуми [12 МОВ 1.1.1-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p>	<p>Мистецтво читання. Мета, типи, види, форми читання.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Дж. Арчімбольдо «Бібліотекар», Б. Рів'єр «Дівчина читає біля собаки», Б. Касіано «Читач», П. Пікассо «Жінка з книгою», І. Ріпін «Дівчина, що читає», Т. Яблонська «Вдома за книгою», К. Худаєв «Дівчина з книгою».</p> <p>ПЧ. Самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p>	<p>Бесіда щодо значущості читання в сучасному світі, розвитку читацької грамотності.</p> <p>Вправи на визначення типів читання: ознайомче, вибіркоче, аналітичне.</p> <p>Колективне складання таблиці «Види читання – їх особливості – приклади».</p> <p>Використання цифрових інструментів: створення інтерактивної ментальної карти «Форми читання» (Padlet, Miro тощо).</p> <p>Метод «Читання з маркуванням» (INSERT): позначення у тексті символами «+» (знаю), «-» (не знаю), «?»</p>

<ul style="list-style-type: none"> інтегрує інформацію з кількох прочитаних текстів (зокрема медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, гіпертекстів у цифровому середовищі для формулювання обґрунтованих висновків та аргументованих рішень для розв'язання різних життєво важливих проблем [12 МОВ 2.2.4-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> обирає способи вдосконалення тексту за самостійно визначеними критеріями [12 МОВ 3.3.1-2] 		<p>(хочу дізнатися).</p> <p>Дискусія «Читання vs. перегляд екранізації»: порівняння емоційного впливу книжки та художнього фільму, переваги і втрати екранізації.</p> <p>Есе «Що для мене означає мистецтво читання?».</p> <p>Проект «Мій читацький профіль»: створення презентації про власні читацькі уподобання.</p>
---	--	--

МЕЛОДІЇ ЗАКОХАНОГО СЕРЦЯ

<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> розпізнає невідповідність між вербально та невербально вираженим змістом повідомлення (зокрема тексту, медіатексту) за тематикою обраного профілю або художнього тексту для виявлення прихованих (маніпулятивних та інших) намірів мовця, на основі цього приймає рішення щодо подальшої комунікації [12 МОВ 1.1.3-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для</p>	<p>Інтимна лірика у пісенному фольклорі. Пісня як явище світової культури, її місце в національному бутті. Народні пісні про кохання. Основні мотиви та образи. Особливості віршування. Поетика, символіка пісень (оглядово). Українська родинно-побутова народна пісня «Ой там на горі...» – зворушливе втілення мотиву кохання, розлуки і болю втрати. Символіка образу голубів у пісні. МК: образотворче мистецтво – М. Пимоненко «Ідилія», К. Трутовський «Сцена біля колодязя», І. Ріпин «Вечорниці» та ін.; <i>музика</i> – пісня «Ой там на горі...» (слова і музика – народні, виконання – Національний заслужений академічний український народний хор України ім. Г. Верьовки, А. Пивоваров та ін.)</p> <p>Англійська народна балада «Зелені рукави» – одна з найвідоміших у європейському фольклорі. Гармонія поєднання поетичного слова та музики у творі. Мотив нерозділеного кохання, туги за втраченою любов'ю. Краса та сила почуттів, драматизм людських переживань у баладі. Символ «зелених рукавів» як ознака жіночої краси та витонченості.</p>	<p>Виразне читання художніх творів. Бесіда: обговорення теми кохання у фольклорі та художній літературі. Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: визначення мотиву, художніх засобів тощо. Порівняння фольклорних зразків інтимної лірики з авторськими поезіями. Групова взаємодія з оформленням результатів роботи в застосунку Padlet. Ілюстрація пісні: створення малюнків чи колажів до образів із тексту. Групова робота: «сучасна версія» пісні у стилі репу тощо. Літературний колаж із рядків народних пісень і літературних поезій для демонстрації різних відтінків інтимних почуттів ліричних героїв/героїнь. Крос-культурне порівняння:</p>
---	--	---

<p>збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні/стильові/жанрові/естетичні/прагматичні/історико-культурні особливості форми та змісту тексту (зокрема медіатексту) за тематикою обраного профілю або художнього тексту, їх взаємозв'язок [12 МОВ 2.2.3-1] 	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Д. Г. Росетті «Моя леді із зеленими рукавами»; <i>музика</i> – пісня «Greensleeves» («Зелені рукави») (слова і музика – народні, виконання – Е. Преслі, Дж. Колтрейн, гурт «The King`s singers» та ін.).</p>	<p>зіставлення українських і зарубіжних пісень про кохання. Мультимедійна презентація: добірка пісень (народних і сучасних) про кохання.</p>
<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює тексти різної тематики та обсягу, доцільно використовуючи цифрові засоби для поширення інформації щодо особистісних і суспільно важливих питань, дотримуючись норм 	<p>Український народний романс XIX ст. «В саду осіннім айстри білі...» – ліричне відтворення багатогранних почуттів першого кохання. Дивовижна історія пісні. МК: <i>музика</i> – романс «В саду осіннім айстри білі...» (слова і музика – народні, виконання – С. Лазановський, хор «Гомін» та ін.).</p>	<p>Поетичний ремікс: народна пісня в стилі сучасної поезії. Групова робота: створення короткого відео до пісні. Дискусії:</p>
	<p>Пісні літературного походження про кохання. Пісня «Вчора» («Yesterday») англійського поета-музиканта Пола Маккартні (нар. 1942) як культурний феномен. Мотив ностальгії за минулим, болу втрати, самотності. Крихкість щастя та швидкоплинність життя, ідеалізація минулого як втраченої гармонії. Лаконічність і простота глибокого тексту. МК: <i>музика</i> – (слова – П. Маккартні, музика – Дж. Леннон, виконання – гурт «The Beatles»), кавер-версії пісні «Yesterday»; <i>кіно</i> – «Вчора» (режисер – Д. Бойл).</p> <p style="text-align: center;">АБО</p> <p>Гармонійне поєднання кантрі-музики та поп-балади у пісні «Я завжди тебе кохатиму» («I Will Always Love You») американської</p>	<p>➤ «Чи актуальна тема нерозділеного кохання сьогодні?»;</p> <p>➤ «Фольклор vs. авторська поезія»: що ближче сучасному читачеві/читачці й чому?»;</p> <p>➤ «Чому ми боїмося втратити кохання?»;</p> <p>➤ «Чому ми сумуємо за минулим?»;</p> <p>➤ «Чи може сучасна пісня бути рівноцінною літературному твору?».</p> <p>Проекти:</p> <p>➤ «Культура та музика епохи Тюдорів»;</p> <p>➤ «Порівняння «Зелені рукави» («Greensleeves») із</p>

<p>електронного спілкування [12 МОВ 3.2.1-1]</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1] 	<p>авторки та виконавиці <i>Доллі Партон</i> (нар. 1946). Мотиви любові, прощання та самопожертви заради коханої людини. Значення музики у підсиленні емоційного змісту тексту балади.</p> <p>МК: <i>музика</i> – «I Will Always Love You» (слова і музика – Д. Партон, виконання – Д. Партон, В. Г'юстон);</p> <p><i>кіно</i> – «Охоронець» (режисер – М. Джексон).</p> <hr/> <p>Пісня «Вона» сучасного українського поета-пісняра Костя Москальця (нар. 1963) – щемлива сповідь про кохання, самотність і втрату. Туга ліричного героя. Пісня «Вона» як символ недосяжної любові. Метафоричний образ осені у творі.</p> <p>МК: <i>музика</i> – пісня «Вона» (слова і музика – К. Москалець, виконання – рок-гурт «Плач Єремії» та ін.).</p> <hr/> <p>Пісня «Така, як ти» сучасного українського автора і виконавця пісень, лідера гурту «Океан Ельзи» Святослава Вакарчука (нар. 1975) як приклад сучасної української інтимної лірики. Емоційна палітра твору: меланхолія, ностальгія, біль втрати, світлі спогади ліричного героя. Утвердження унікальності та неповторності коханої людини. Символіка та художня образність твору.</p> <p>МК: <i>музика</i> – пісня «Така, як ти» (слова, музика – С. Вакарчук, виконання – рок-гурт «Океан</p>	<p>українськими народними піснями про кохання»;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Кавер-версії та найцікавіші інтерпретації пісні «Yesterday»; ➤ «Як сучасна пісня може виконувати функцію поезії»; ➤ «Мій поетичний плейлист»: добірка та аргументація вибору художніх творів (фольклорних і авторських) про кохання. <p>Есе «Людина, яка змінила моє життя».</p> <p>Театралізація: інсценізація сюжету пісні як короткої сценки.</p> <p>Відео- або аудіопроєкт із виконанням пісні.</p> <p>Музичний експеримент: альтернативний ритм чи мелодія для тексту.</p> <p>Кластер/майндмеп: схема асоціацій до ключових образів тексту пісні.</p> <p>Щоденник емоцій: запис власних почуттів після прослуховування пісні.</p> <p>Літературний блог: допис у</p>
--	---	---

	<p>Ельзи»).</p> <p>ПЧ. (до розділу): <i>Українські народні пісні.</i> «Місяць на небі, зіроньки сяють ...», «Цвіте терен...», «Ой ти місяць, місяченько ...», «Ой чий то кінь стоїть ...», «Сонце низенько, вечір близенько», «Що за місяць, що за ясний ...», «Не сіяла, не орала...».</p> <p><i>Зарубіжні народні пісні.</i> «Дівчина до рожі», «Дівчина і риба», «Оден милий, та і той далекий» (сербські пісні). «Santa Lucia» (італійська пісня). «Романс про Вальдовінаса» (іспанська пісня).</p> <p><i>Українські пісні літературного походження.</i> <i>М. Старицький</i> «Ніч яка, Господи, місячна, зоряна...» (виконання – А. Солов'яненко та ін.). <i>І. Франко</i> «Ой ти, дівчино, з горіха зерня» (виконання – В. Козловський та ін.). <i>М. Вінграновський</i> «Я сів не в той літак» (виконання – Д. Шуров (Ріанобой), «Даха Браха» та ін.). <i>В. Івасюк</i> «Червона рута» (виконання – С. Ротару та ін.). <i>С. Вакарчук</i> «Обійми» (виконання – «Океан Ельзи»).</p>	<p>соціальних мережах про значення пісень для сучасної молоді.</p>
--	---	--

	<p><i>С. Жадан</i> «Говори» (виконання – «Жадан і Собаки»).</p> <p><i>Х. Соловій</i> «Тримай» (виконання – Х. Соловій).</p> <p><i>Зарубіжні пісні літературного походження.</i></p> <p><i>Р. Бернс</i> «Моя любов – рожевий квіт» (виконання – «Піккардійська Терція»).</p> <p><i>К. В. Торрес</i> «Цілуй мене міцно» («Besame Mucho»), виконання – Е. Преслі, П. Домінго, Ф. Сінатра та ін.</p> <p><i>П. Деланое, К. Лемель</i> «Якщо б не було тебе» («Et si tu n'existais pas»), виконання – Joe Dassin.</p> <p><i>У. Дженнінгс</i> «Мое серце буде битися далі» («My Heart Will Go On»), виконання – Celine Dion.</p> <p><i>Д. Рейнольдс, В. Сермон, Б. МакКі, Д. Платцман, К. Майне</i> «Все ще люблю тебе» («Still Loving You»), виконання – «Scorpions».</p> <p><i>Д. Р. Партон</i> «І я завжди буду кохати тебе» («I Will Always Love You»), виконання – Whitney Houston.</p> <p><i>Стінг</i> «Золоті поля» («Fields of Gold»), виконання – Sting.</p> <p><i>Дж. Трантер</i> «Віруючий» («Believer»), виконання – «Imagine Dragons».</p>	
СВІТ У ДЗЕРКАЛІ ЮНОСТІ		
1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і	Своєрідність сучасної літератури. «Не озирайся і мовчи» – містичний роман сучасного	Виразне читання фрагментів сучасних літературних творів.

<p>використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні прийоми для забезпечення комунікації в різних ситуаціях спілкування за тематикою обраного профілю, дотримуючись норм культури спілкування [12 МОВ 1.1.2-1] 	<p>українського письменника Макса Кідрука (нар. 1984). Горор і елементи техно у творі. Художні прийоми творення пригодницької інтриги. Проблематика твору: спілкування батьків і дітей, дружба, перше кохання і зрада, підліткова жорстокість, бажання втечі від реальності та його наслідки. Особливості художнього стилю М. Кідрука. Переплетення реального та містичного світів. Наукове і фантастичне у творі. ТЛ: <i>горор, технотрилер.</i></p>	<p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів тощо. Характеристика образів художнього твору, розкриття символів. Робота з цитатами: визначення ключових висловлювань персонажів, їхнього значення для сюжету.</p>
<p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • коментує та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема медіатекстах) за тематикою обраного профілю або художніх текстах проблем, спираючись на суспільно-державні (національні) цінності України, українські історико-культурні надбання і 	<p>Проблеми підлітків, стосунків у родині, взаємин учнів і вчителів, дружби, першої закоханості в романі «Буба» сучасної польської письменниці Барбари Космовської (нар. 1958). Пошуки героїнею власної ідентичності. Подолання Агнешкою (Бубою) перешкод на шляху до успіху, усвідомлення справжніх цінностей дружби, любові та сім'ї. АБО <i>«У пошуках Аляски»</i> – популярний роман сучасного американського письменника і відеоблогера Джона Гріна (нар. 1977). Теми дружби та кохання, втрати та болю, пошуку сенсу життя та власної ідентичності у творі. Символіка та метафоричність художніх образів. Образ Аляски як символу свободи та таємниці. Мотив «Великого Можливо» (Great Perhaps) і</p>	<p>Метод «перевернутого класу»: учні вдома знайомляться з текстом твору, а в класі працюють над творчими завданнями. Дискусії: ➤ «Як сучасна література формує уявлення про добро і зло?»; ➤ «Чи змінилося поняття дружби в цифрову епоху?»; ➤ «Як війна змінює молодь та її світогляд?». Літературні дебати: ➤ «Соціальні мережі:</p>

<p>традиції у світовому ціннісному контексті [12 МОВ 2.2.1-1]</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> створює тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1] представляє створені тексти, зокрема за тематикою обраного профілю, в різний спосіб [12 МОВ 3.1.1-2] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості,</p>	<p>«лабіринту страждання» як метафори людського існування. Головна ідея твору: «єдиний вихід із лабіринту страждання – прощення».</p> <p>МК: кіно – серіал «У пошуках Аляски» («Looking for Alaska») (режисери – С. А. Сміт, К. ДюВалл та ін.).</p> <p>Теми інакшості, самотності та пошуку розуміння у повісті «Незрозумілі» сучасного українського письменника Сергія Гридіна (нар. 1971). Проблема неприйняття суспільством дітей і підлітків, які залишаються «на узбіччі». Значення дружби та взаємопідтримки в житті людини.</p> <p>Проблема «геніальності» як соціального конструкту в психологічному оповіданні «Геній» сучасного китайського письменника, лауреата Нобелівської премії Мо Янь (нар. 1955). Єдність народних казок, історії та сучасності в його творах. Тема відповідальності дорослих за долю дітей. Контраст між очікуваннями та реальністю.</p> <p>ТЛ: <i>галюцинаторний реалізм.</i></p> <p>Погляд на російсько-українську війну та окупацію крізь призми людських доль у романі «Доця» сучасної письменниці Тамари Горіха Зерня (Тамара Дуда) (нар. 1976). Історія написання та особливості композиції твору.</p>	<p>інструмент самовираження чи пастка»;</p> <p>➤ «Чи можна назвати сучасну літературу голосом покоління?».</p> <p>Інтерактивні карти персонажів із використанням онлайн-сервісів для візуалізації зв'язків між героями/героїнями творів.</p> <p>Рольові ігри/театралізація: інсценізація ключових епізодів творів, імпровізаційні діалоги між героями/героїнями.</p> <p>Проекти: створення мультимедійних презентацій, подкастів, відеоесе про сучасні художні твори тощо.</p> <p>Есе:</p> <p>➤ «Мій особистий код: що формує мене сьогодні»;</p> <p>➤ «Герой/героїня сучасної літератури, які могли б стати моїм другом/подругою»;</p> <p>➤ «Мій внутрішній світ у трьох метафорах»;</p> <p>➤ «Що означає бути шукачем у сучасному світі?».</p> <p>Літературна інтерпретація:</p>
---	--	---

<p>спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні комунікативні стратегії для досягнення комунікативної мети в змінних умовах спілкування [12 МОВ 4.2.2-1] 	<p>Моральний вибір, збереження гідності в моменти жорстоких випробувань. Воля до спротиву, яка долає страх. Роль жінки у війні. Галерея образів твору. Доця (Олена) – маленька жінка з великим серцем, яка мужньо чинить опір злу, несе світло. Популярність роману, його сценічна історія.</p> <p>АБО</p> <p><i>«Пси, які приручають людей»</i> – розкриття теми «молодь і війна» у повісті сучасної української письменниці <i>Олени Максименко</i> (нар. 1985). Мірка – центральний персонаж твору, її внутрішній світ, формування характеру. Точне відтворення реалій прифронтового життя на Сході України. Проблематика повісті: затаєні страхи та їх подолання, складна адаптація вимушених переселенців, мовна ідентифікація українців Сходу, невиразна межа між дружбою і коханням, стосунки підлітків із батьками та вчителями («офіційними і справжніми»), мужність українських жінок на фронті (Ксена). Мрія про звільнення рідної землі та мир – центральна ідея твору.</p> <p>ПЧ. (до розділу): <i>В. Амеліна «Дім для Дома».</i> <i>Володимир Арєнєв «Душниця».</i> <i>М. Брітан «Школа, чокери і рок-н-рол».</i> <i>Н. Гейман «Зірковий пил».</i></p>	<p>альтернативний фінал твору. Відгуки, рецензії на прочитані художні твори. Ілюстрація або комікс за ключовими сценами художнього твору. Створення мемів, сторінок у соцмережах від імені персонажів із використанням цифрових інструментів. STEAM-підхід: поєднання художньої літератури з іншими видами мистецтва.</p>
---	--	--

Х. Госсейні «Володар повітряних зміїв».
В. Голдін «Володар мух».
С. Гридін «Дорослі зненацька», «Не такий».
С. Дессен «Правда про «Назавжди»».
М. Дочинець «Пастух цвіркунів».
Ю. Ілюха «Зеро».
К. Ішігуро «Не відпускай мене».
М. Каурін «Південь».
М. Кідрук «Там, де немає Бога», «Доки світло не згасне назавжди», «Зазирни у мої сни».
Д. Кіз «Квіти для Елджерона».
Д. Колоджі «Один проти всіх».
Б. Космовська, Г. Касдепке «Великий вибух, або К. проти К.».
Б. Космовська «Самотні», «Українка», «Позолочена рибка».
Л. Олівер «Паніка».
О. Луцевська «Інший дім».
А. Любка «Щось зі мною не так».
Г. Л. Олді «Чорна поземка».
Е. Морено «Незримий».
М. Морозенко «Доросла зима».
А. Нанетті «Містраль».
Р. Ровелл «Фанатка».
О. Рижко «Гетьман на літо».
О. Сайко «Кав'ярня на розі».
Дж. Хан «Усім хлопцям, яких я кохала», «PS. Я все ще кохаю тебе», «З любов'ю Лара Джин».

ВЕРШИНИ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ВИЗНАЧНІ ЗРАЗКИ ПИСЬМЕНСТВА ДАВНІХ ЧАСІВ

<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виокремлює відповідно до змінюваних цілей інформацію з одного чи кількох джерел (зокрема текстів, медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, а також неструктурованого мовлення для ефективної комунікації [12 МОВ 1.3.1-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає зв'язок між вільно застосовує та за потреби 	<p>Особливості античного класицизму. Вергілій (70 до н. е.–19 до н. е.) – давньоримський поет. «Енеїда» – класичний зразок римського епосу. Твори Гомера як модель героїчної поеми Вергілія. Поеднання у творі міфології, історії та ідеї державотворення, свободи, патріотизму. «Енеїда» як основа римської національної ідентичності. Антична спадщина як джерело сюжетів і образів для європейської, зокрема української культури. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – К. Лоррен «Пейзаж з Енеєм на Делосі», Дж. Тьєполо «Явління Венери Енею на берегах Карфагену»; В. Тернер «Озеро Авернус, Еней і Кумська Сивілла»; <i>музика</i> – Г. Перселл «Дідона і Еней» (опера). ПЧ. <i>Гомер</i> «Одіссея». <i>Овідій</i> «Метаморфози». <i>Вергілій</i> «Буколіки» (Еклоги), «Георгіки». <i>Й. В. Гете</i> «Римські елегії». <i>Г. Брех</i> «Смерть Вергілія».</p>	<p>Виразне читання фрагментів художніх творів. Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення історичної основи, теми, мотиву, ідеї, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художнього напрямку, художніх засобів тощо. Характеристика образів творів. Карта подорожей Енея від Трої до Італії; позначення ключових подій і персонажів на кожній зупинці. Коментування художнього тексту: робота з оригінальним текстом «Слова о полку Ігоревім» і перекладами, переспівами пам'ятки, створення власної адаптації. Створення інтерактивної</p>
--	---	---

<p>комбінує різні способи читання текстів (зокрема медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів у друкованому та цифровому форматі залежно від читацьких намірів та для виконання самостійно поставлених завдань [12 МОВ 2.1.1-1]</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • добирає комунікативно доцільні засоби вираження мовлення (зокрема засоби художньої виразності), дотримуючись стильових і соціокультурних норм [12 МОВ 3.1.2-1] 	<p><i>А. Содомора «Жива античність», «Запах землі».</i></p> <p>Своєрідність давньої літератури. Культура доби Середньовіччя. Монументалізм і орнаменталізм як мистецькі стилі. Героїчна ліро-епічна поема «Слово о полку Ігоревім» – найвидатніша пам'ятка руського письменства. Історична основа твору. Про автора «Слова о полку Ігоревім». Жанр і композиція, ідейно-тематична основа поеми. Образи та художня мова поеми. Стильові риси орнаменталізму у творі. Переклади й переспіви поеми. Дискусії щодо автентичності «Слова...».</p> <p>ТЛ: <i>героїчна ліро-епічна поема, ритмізована проза.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво – Г. Синиця «Боян», В. Лопата «Боян», О. Кульчицька «Ярославна», О. Шупляк «Іду на ви. Святослав Хоробрий», ілюстрації до твору (художники – В. Єфіменко, В. Лопата, І. Падалка); скульптура – пам'ятник Ярославні (скульптор – А. Куц, м. Новгород-Сіверський Чернігівської обл.); архітектура – Церква Параскеви П'ятниці (м. Чернігів).</i></p> <p>ПЧ. <i>В. Малик «Князь Ігор», «Черлені щити».</i></p>	<p>карти походу Ігоря.</p> <p>Рольова гра «Голоси героїв»: відповіді на запитання від імені персонажів твору «Слово о полку Ігоревім».</p> <p>Медіапроект «Слово о полку Ігоревім»: сьогодні: аналогії з сучасними творами.</p> <p>Творче письмо: написання «листів Ярославни», альтернативного фіналу твору.</p> <p>Аналіз стилю орнаменталізму через створення власних «орнаментальних» текстів (із повторами, символами, метафорами тощо).</p> <p>Коментування афоризмів творів Г. Сковороди, визначення їх актуальності.</p> <p>Філософський діалог: моделювання розмови з Г. Сковородою про проблеми сьогодення.</p> <p>Подкаст «Пізнай себе»: запис коротких аудіороздумів про власне життя у світлі ідей</p>
---	---	---

<p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1] 	<p>Бароко як мистецький напрям. Григорій Сковорода (1772–1794) – найвидатніший український мислитель і митець доби Бароко. Світогляд і життєвий шлях Г. Сковороди. Трактати та афоризми мудреця.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Жук «Портрет Григорія Сковороди».</p> <p>Збірка віршів «Сад божественних пісней...» (<i>одна-дві поезії за вибором</i>). Жанрова своєрідність, проблематика, стильові риси бароко у творах збірки. Значення творчості Г. Сковороди.</p> <p>ТЛ: <i>афоризм, трактат, емблематика.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Г. Єгорова «Портрет Григорія Сковороди», К. Ткаченко «Портрет Григорія Сковороди» (фреска), О. Ройтбурд «Сковорода в саду божественних пісень», В. Франчук – серія картин до збірки «Сад божественних пісень»;</p> <p><i>музика</i> – «Всякому городу нрав і права» (слова – Г. Сковорода, музика – народна, виконання – Т. Компаніченко);</p> <p><i>архітектура</i> – пам’ятники Г. Сковороді (скульптор – І. Кавалерідзе, м. Київ; скульптор – В. Луцак, м. Переяслав);</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Вавилон ХХ» (режисер – І. Миколайчук), т/ф «І світ мене не впіймав»</p>	<p>Г. Сковороди.</p> <p>Колаж: візуалізація афоризмів у вигляді постерів чи мемів.</p> <p>Творче письмо: створення власних афоризмів у стилі Г. Сковороди.</p> <p>STEAM-підхід: поєднання художньої літератури з іншими видами мистецтва.</p>
---	---	--

	<p>(режисер – Ю. Зморевич).</p> <p>ПЧ. <i>Д. Аліг'єрі</i> Збірка сонетів «Нове життя», «Божественна комедія». <i>В. Шекспір</i> «Гамлет», «Отелло», «Сон літньої ночі». <i>Г. Сковорода</i> «Наркіс. Розмова про те: пізнай себе», «Вступні двері до християнської доброчесності», «Кільце», «Розмова, звана Алфавіт, чи Буквар світу». <i>П. Тичина</i> «Сковорода (симфонія)». <i>С. Цвейг</i> «Данте». <i>М. Бажан</i> «Смерть Гамлета». <i>В. Шевчук</i> «Григорій Сковорода».</p>	
<p>НОВІ ЄВРОПЕЙСЬКІ ЛІТЕРАТУРИ: ПОШУК НАЦІОНАЛЬНИХ ІДЕНТИЧНОСТЕЙ</p>		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виокремлює відповідно до змінюваних цілей інформацію з одного чи кількох джерел (зокрема текстів, медіатекстів) за тематикою обраного 	<p>Йоганн Вольфганг фон Гете (1749–1832) – німецький поет, драматург, мислитель доби Просвітництва та Романтизму, засновник нової німецької літератури. Переосмислення середньовічної легенди в трагедії «Фауст». Філософські пошуки людини, її прагнення до знань, істини та духовного вдосконалення у творі. Образ головного героя як втілення вічного прагнення людини до самовдосконалення. Шлях Фауста від сумніву до духовного прозріння. Угода з дияволом як символ морального</p>	<p>Виразне читання уривків із твору з інтонаційним аналізом. Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх напрямів (класицизм, бароко і романтизм), художніх засобів тощо.</p>

<p>профілю або художніх текстів, а також неструктурованого мовлення для ефективної комунікації [12 МОВ 1.3.1-1]</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає зв'язок між вільно застосовує та за потреби комбінує різні способи читання текстів (зокрема медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів у друкованому та цифровому форматі залежно від читацьких намірів та для виконання самостійно поставлених завдань [12 МОВ 2.1.1-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів</p>	<p>компромісу. Мефістофель – сила заперечення, сила, що «завжди хоче зла, але творить добро». М. Лукаш і його віртуозний переклад «Фауста».</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Е. Делакруа «Фауст і Мефістофель», ілюстрації до твору (художники – Г. Доре, С. Далі).</p> <p><i>музика</i> – Ш. Гуно «Фауст» (опера), Г. Берліоз «Засудження Фауста» (опера), Ф. Ліст «Фауст» (симфонія), Р. Вагнер «Фауст» (увертюра);</p> <p><i>кіно, анімація</i> – «Фауст» (режисер – Я. Шванкмаєр).</p> <p>ПЧ. <i>Й. В. фон Гете</i> «Страждання молодого Вертера», «Вільшаний король», «Прометей» <i>Т. Манн</i> «Лотта у Веймарі». <i>В. Стус</i> «Молодий Гете».</p> <p>Українське відродження початку ХІХ століття. Поставання й сутність нової української літератури (оглядово).</p> <p>Іван Котляревський (1769–1838) – український поет, драматург, громадський діяч.</p> <p>«Енеїда» – творче переосмислення сюжету Вергілія, перший твір нової української літератури. Передумови створення та історія видання. Ідейно-тематична основа поеми, езопівська мова як наскрізний художній засіб.</p> <p>Жанр і джерела твору. Український світ</p>	<p>Характеристика образів персонажів художніх творів.</p> <p>Порівняння образів Фауста і Мефістофеля (за твором Й. В. Гете).</p> <p>Створення символічної мапи твору «Фауст».</p> <p>Інсценізація «Прологу на небі».</p> <p>Есе «Чи має право людина на угоду з совістю?» (за твором Й. В. Гете).</p> <p>Проект «Фаустівська людина в сучасному світі».</p> <p>Шкільна лекція: визначення передумов появи нової української літератури, ролі І. Котляревського та Г. Квітки-Основ'яненка у її становленні та розвитку.</p> <p>Інтерактивна карта персонажів «Енеїди»: візуалізація зв'язків між героями твору (троянці, боги, царі).</p> <p>Метод «перевернутого класу»: учні вдома читають уривки, а на уроці працюють над творчими</p>
--	--	---

<p>українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • добирає комунікативно доцільні засоби вираження мовлення (зокрема засоби художньої виразності), дотримуючись стильових і соціокультурних норм [12 МОВ 3.1.2-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1] 	<p>«Енеїди», особливості мови, гумору й сатири, змалювання українського побуту, алюзії на вітчизняну історію. Основні персонажі поеми: Еней і троянці, боги, царі. Прочитання підтекстів поеми. «Енеїда» як зразок класицизму, елементи бароко і романтизму у творі.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Г. Коваленко «Портрет І. Котляревського в молоді роки», Г. Нарбут «Еней і його військо», Я. Штірен «Дідона і троянці», ілюстрації до твору (художники – А. Базилевич, І. Падалка, О. Тернавська);</p> <p><i>кіно</i> – м/ф «Енеїда» (режисер – В. Дахно);</p> <p><i>театр</i> – «Енеїда» (режисер – Д. Дроліковський, Київський академічний театр ляльок).</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>І. Котляревський</i> «Наталка Полтавка», «Москаль-чарівник».</p> <p><i>Т. Шевченко</i> «На вічну пам'ять Котляревському».</p> <p>Григорій Квітка-Основ'яненко (1778–1843) – український письменник-сентименталіст. Огляд творчості. Своєрідність сентименталізму як мистецького стилю.</p> <p>Повість «Маруся» – перший зразок нової української прози. Ідейно-тематична основа твору. Конфлікт і композиція. Характеристика</p>	<p>завданнями.</p> <p>Дослідження трансформації класичного сюжету «Енеїди» у новому культурному контексті.</p> <p>Порівняльний аналіз «Енеїди» як зразка класицизму з елементами бароко й романтизму; зіставлення з європейськими літературними традиціями.</p> <p>Есе «Чому «Енеїда» стала початком нової української літератури?».</p> <p>Інсценізація уривків: постановка діалогів між героями творів Г. Квітки-Основ'яненка».</p> <p>Ілюстрації чи колажі до ключових сцен художніх творів.</p> <p>Рольова гра: відтворення поведінки персонажів твору «Маруся» у сучасних умовах.</p> <p>Дискусія «Чи можна вважати Марусю ідеалом української дівчини?».</p> <p>Проекти: вивчення звичаїв, народних обрядів і пісень, описаних у творах Г. Квітки -</p>
--	--	---

	<p>образів Марусі, Василя, Наума, Насті. Риси сентименталістського стилю у повісті.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Ріпін «Українка біля тину», ілюстрації до твору (художник – М. Ларін).</p> <p>АБО</p> <p>Повість «<i>Конотопська відьма</i>» – критичне осмислення українського національного характеру. Патріотичний, державницький пафос у підтексті твору. Колоритні образи Микити Забрюхи, писаря Пістряка, Явдохи Зубихи. Поетика повісті: прийоми сатирично-бурлескного змалювання життя прикінцевої доби Гетьманщини. Використання гротеску. Риси класицизму у творі.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Прушковський «Німфи», О. Руденко «Конотопська відьма»;</p> <p><i>театр</i> – вистава «Конотопська відьма» (режисер – І. Уривський, Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка).</p> <p>ПЧ. Г. Квітка-Основ'яненко «Сердешна Оксана», «Щира любов», «Шельменко-денщик». М. Старицький «Оборона Буші».</p>	<p>Основ'яненко; створення презентацій про сентименталізм в українській літературі.</p> <p>Таблиця/схема «Риси сентименталізму у творах Г. Квітки-Основ'яненка»,</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Моральні ідеали героїв» (за твором «Маруся»); ➤ «Чому Маруся є втіленням народного ідеалу?» (за твором Г. Квітки-Основ'яненка). <p>Подкаст «Чому І. Котляревський і Г. Квітка-Основ'яненко – батьки нової української літератури?».</p> <p>STEAM-підхід: поєднання художньої літератури з іншими видами мистецтва.</p>
--	---	---

ПЕРЛИНИ РОМАНТИЗМУ

<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує доцільний спосіб фіксування усного повідомлення (зокрема тексту, медіатексту) за тематикою обраного профілю або художнього тексту, дотримуючись достовірності та засад академічної доброчесності, відповідно до самостійно визначеної мети [2 MOB 1.2.2-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пояснює вплив прочитаного тексту (зокрема медіатексту) 	<p>Романтизм у європейській культурі. Ернст-Теодор-Амадей Гофман (1776–1822) – німецький письменник-романтик.</p> <p>«Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер» – романтична гротескно-сатирично-казкова повість. Висміювання соціальної несправедливості, кар’єризму, неуцтва й лицемірства. Утвердження критичного мислення, духовної чесності, захисту творчої особистості, розуму та правди. Протиставлення філістерів та ентузіастів.</p> <p>ТЛ: <i>гротеск.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до твору (художник – Е. Прейссіг); <i>музика</i> – Ж. Оффенбах «Казки Гофмана» (опера).</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>Е. Т. А. Гофман</i> «Золотий горнець», «Лускунчик і Мишачий король».</p> <p><i>В.-М. Гюго</i> «Собор Паризької Богоматері», «Знедолені».</p> <p><i>М. Гоголь</i> «Тарас Бульба», «Ніч перед Різдом», «С. Гребінка «Чайковський»».</p> <p><i>М. Бажан</i> «Гофманова ніч».</p> <p><i>О. Михед, П. Михед</i> «Живі. Зрозуміти українську літературу».</p>	<p>Виразне читання художніх творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, проблематики, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художнього напрямку (романтизм), художніх засобів тощо.</p> <p>Характеристика образів персонажів творів.</p> <p>Розкриття символіки художніх творів.</p> <p>Робота з цитатами, визначення ключових висловів.</p> <p>Щоденник від імені Бальтазара (за твором Е. Т. А. Гофмана).</p> <p>Комікс або ілюстрація до улюбленої сцени «Малюка Цахеса...».</p> <p>Альтернативний фінал казки Е. Т. А. Гофмана.</p> <p>Есе «Чому люди вірять у “чудеса” Цахеса?» (за твором</p>
---	---	--

<p>за тематикою обраного профілю або художнього тексту на власний емоційно-чуттєвий досвід, визначає потенційний вплив прочитаного тексту (зокрема медіатексту) за тематикою обраного профілю або художнього тексту на емоційно-чуттєвий досвід різних читацьких аудиторій [12 МОВ 2.3.1-1]</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • тематикою обраного профілю або художнього тексту на емоційно-чуттєвий досвід різних читацьких аудиторій [12 МОВ 2.3.1-1] 	<p>Тарас Шевченко (1814–1861) – центральна постать в українській літературі. Дитинство і юність митця: поставання таланту. Загальна характеристика і джерела творчості. Шевченківський вірш. Особливості творчого стилю: Т. Шевченко як геній.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Н. Никифорова «Тарасові весни»; <i>скульптура</i> – пам'ятники Т. Шевченку (скульптор – М. Манізер, м. Канів Черкаської обл.; скульптор – У. Мацеї, м. Рим; скульптор – Л. Моложанин, м. Вашингтон). «Катерина». Етична й національна проблематика твору.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Т. Шевченко «Катерина», Ф. Коновалюк «Катерина» (цикл картин), Н. Никифорова «Катерина».</p> <p>Перша подорож Т. Шевченка в Україну.</p> <p>«Сон» («У всякого своя доля...») – розкриття потворної суті російського тоталітарного імперського режиму. Жанр, проблематика, композиція, символічний зміст основних картин поеми.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Їжакевич «Проводи», ілюстрації до твору (художники – В. Касіян, В. Литвиненко).</p>	<p>Е. Т. А. Гофмана).</p> <p>Визначення ремінісценцій та алюзій (за творами Т. Шевченка).</p> <p>Дебати «Чому Шевченка називають пророком українського народу?».</p> <p>Прокти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Історико-культурний контекст творчості Т. Шевченка»; ➤ «Кобзар» як культурний феномен»; ➤ «Невольнича муза»: створення колажу з поезій. <p>Круглий стіл «Актуальність ідей Т. Шевченка у ХХІ столітті».</p> <p>Подкаст «Т. Шевченко сьогодні» (роздуми про актуальність творів).</p> <p>Творче письмо: сучасне «послання» у стилі Т. Шевченка.</p> <p>Театралізація уривків художніх творів.</p> <p>Інтерактивна схема «Чорна</p>
---	---	--

<p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • тематикою обраного профілю або художнього тексту на емоційно-чуттєвий досвід різних читацьких аудиторій [12 МОВ 2.3.1-1] 	<p>«Рік високого сонця» у творчості митця. Поема «Посланиє»: адресат, мотив, жанр, композиція, символіка та ідейний зміст твору.</p> <p>ТЛ: <i>послання.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Кушнір «Апостол правди», І. Марчук (ілюстрація до «Кобзаря»), О. Шупляк «Той, що стукає», «Борімося – поборемо...».</p> <p>Арешт і заслання Т. Шевченка. Четвертий період творчості. Мотиви лірики того часу. Інтимно-філософські медитації, автобіографічні твори, поезії про жіночу долю (<i>оглядово</i>).</p> <p>ТЛ: <i>медитація.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Т. Шевченко «Автопортрет» (1847), Т. Шевченко «Автопортрет» (1857), «Байгуші», «Пожежа в степу», О. Заливаха, Л. Семикіна, Г. Севрук, Г. Зубченко, А. Горська «Шевченко. Мати» (вітраж).</p> <p>Суспільний ідеал Шевченка. Художнє втілення української національної ідеї у віршах «Садок вишневий коло хати...».</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Т. Шевченко «Селянська родина».</p> <p>ПЧ.</p>	<p>рада: хто проти кого?» (за твором П. Куліша).</p> <p>Дискусія «Чи можливий компроміс у романі «Чорна рада»?».</p> <p>Відеоінтерв'ю з персонажами твору «Чорна рада».</p> <p>Альтернативний фінал твору «Чорна рада».</p> <p>Творчий проєкт: порівняння «Чорної ради» із сучасними політичними процесами.</p>
---	---	---

Т. Шевченко «Гайдамаки», «Великий льох», «Єретик», «Наймичка», «Кавказ», «Сон» («На панщині пшеницю жала...»), «Маленькій Мар'яні», «Хіба самому написати...», «У нашій раї на землі...», «Марія», «І Архімед, і Галілей...», «Молитва», «Назар Стодоля».

М. Рильський «На відкриття музею Шевченка».

В. Пахаренко «Шкільне шевченкознавство».

Пантелеймон Куліш (1819–1897) – видатний український письменник. Доля і світогляд. Загальна характеристика творчості. Внесок митця у розвиток української мови. Куліш-перекладач.

«**Чорна рада**» – найвизначніший твір П. Куліша. Жанр, історична основа і джерела роману. Конфлікт, тема, проблематика твору. Особливості композиції. Майстерність змалювання образів. Ознаки романтизму у творі. Актуальність роману в сучасній Україні.

МК: *образотворче мистецтво* – М. Жук «Портрет Пантелеймона Куліша»;

кіно – х/ф «Чорна рада» (режисер – М. Засєєв-Руденко);

скульптура – пам'ятник П. Кулішу (скульптор – В. Лозовий, с. Вороніж, Сумської обл.), бюст П. Куліша (скульптор – М. Кушнар'єв, м. Київ).

ПЧ.

	<p><i>П. Куліш «Орися», «Дівоче щастя».</i> <i>М. Костомаров «Чернігівка».</i> <i>Марко Вовчок «Інститутка».</i> <i>Панас Мирний «Пропаща сила» (1, 2, 4 частини).</i></p>	
--	---	--

11 КЛАС
ДРУГИЙ ЦИКЛ. ПРОФІЛЬНИЙ
ВЕРШИНИ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності (за вибором)
ВСТУП		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> переказує усне повідомлення (зокрема текст, медіатекст, множинний текст) за тематикою обраного профілю або художній текст у різний спосіб, зважаючи на умови спілкування, запити та особливості цільової аудиторії та власні потреби, дотримуючись достовірності і засад академічної 	<p>Індивідуальний стиль митця. Асоціативне мислення як основа образотворення. Художній аналіз та інтерпретація твору (повторення і поглиблення). ТЛ: <i>ідіостиль, художня асоціація.</i> МК: твори різних видів мистецтва (за вибором учителя/вчительки). ПЧ. Самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p>	<p>Робота з художнім текстом: визначення художніх особливостей, стилістичних прийомів. Порівняння стилю різних митців/мисткинь. Альтернативне прочитання художнього твору (сучасна адаптація тощо). Відеоінтерпретація художнього твору. Міні-дослідження зв'язку стилю митця/мисткині з їхньою біографією та культурно-мистецькою добою. Групова робота: колективний</p>

<p>доброчесності [12 МОВ 1.2.1-1]</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> розрізняє факти і судження, виявляє суперечності на підставі результатів аналізу інформації з кількох текстів (зокрема медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художнього тексту чи множинного тексту [12 МОВ 2.2.2-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> здійснює онлайн-взаємодію, зокрема дискутує в цифровому середовищі в режимі реального 		<p>аналіз художнього твору.</p> <p>Взаємонавчання: пояснення власних висновків.</p> <p>Ілюстрування художнього тексту (малюнки, колажі).</p> <p>Власні інтерпретації художніх творів (есе, відгук).</p> <p>Онлайн-галерея (Canva, Genially): розміщення ілюстрацій, цитат, власних творчих робіт, що відображають стиль митця/мисткині.</p> <p>Читацький щоденник вражень.</p>
--	--	---

<p>часу, толерантно обстоюючи власну позицію, дотримуючись засад академічної доброчесності та норм електронного спілкування [12 МОВ 3.2.2-1]</p>		
ВЗІРЦІ РЕАЛІЗМУ		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виокремлює та послідовно розрізняє в почутому повідомленні (зокрема тексті, медіатексті) за тематикою обраного профілю або художньому тексті факти і судження, зокрема відмінності в інтерпретації різними суб'єктами тих самих явищ, поява яких зумовлена суб'єктивними факторами, історико-культурним або іншим контекстом [12 МОВ 1.4.3-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх</p>	<p>Особливості класичного реалізму. Гюстав Флобер (1821–1880) – французький письменник-реаліст. Проблематика роману «Пані Боварі». Конфлікт мрії та реальності у творі. Система образів роману. Шлях Емми Боварі від мрії до трагедії. «Боваризм» як психологічний феномен. Роль художньої деталі у творі. МК: <i>фото</i> – Ф. Надар «Портрет Флобера»; <i>кіно</i> – х/ф «Мадам Боварі» (режисер – К. Шаброль). ПЧ. <i>Г. Флобер</i> «Виховання почуттів», «Проста душа», «Саламбо». <i>П. Меріме</i> «Кармен», «Коломбо», «Матео Фальконе». <i>Г. де Мопассан</i> «Пампушка», «Любий друг».</p>	<p>Виразне читання фрагментів художніх творів. Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художнього напрямку (реалізм), художніх засобів тощо. Характеристика образів персонажів художніх творів. Огляд творчого доробку митців у форматі презентації. Постер «Ілюзії Емми Боварі» (за твором Г. Флобера). Дебати «Емма – жертва чи винуватиця?» (за твором Г. Флобера). Проект «Боваризм у ХХІ столітті». Есе:</p>

<p>текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> окреслює та підтверджує аргументами свою позицію щодо прочитаного тексту чи кількох текстів (зокрема медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів (медіатекстів), множинних та/або неструктурованих текстів [12 МОВ 2.4.1-2] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> виокремлює різні види помилок у власних і чужих текстах, пояснює причини виникнення таких помилок [12 МОВ 3.3.1-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для</p>	<p>Іван Нечуй-Левицький (1838–1918) – український письменник-реаліст. Реалізм і націоналізм як основи його світогляду. Огляд творчого доробку.</p> <p>«Кайдашева сім'я»: жанрові та стильові особливості, ідейно-тематичний зміст, композиція. Образи твору. Засоби комічного.</p> <p>ТЛ: <i>суспільно-побутова повість</i>.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – С. Васильківський «Весняний день», М. Пимоненко «Українське весілля», «Жниця», О. Мурашко «Селянська родина», ілюстрації до твору (художник – А. Базилевич);</p> <p><i>скульптура</i> – пам'ятник Івану Нечую-Левицькому (скульптор – Г. Кальченко, с. Стеблів Черкаської обл.);</p> <p><i>театр</i> – вистава «Кайдашева сім'я», (режисер – П. Ільченко, Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка);</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Спіймати Кайдаша» (режисер – О. Тіменко).</p> <p>ПЧ. <i>І. Нечуй-Левицький</i> «Баба Параска та баба Палажка», «Гетьман Іван</p>	<ul style="list-style-type: none"> «Чи могла Емма бути щасливою? (за твором Г. Флобера); «Хто винен у трагедії Емми Боварі?». <p>Визначення засобів комічного й трагікомічного у художніх творах.</p> <p>Порівняння образів персонажів як носіїв народної моралі та суспільних вад (за твором Івана Нечуя-Левицького).</p> <p>Дискусія про родинні стосунки: як конфлікти впливають на життя сім'ї.</p> <p>Інсценізація: відтворення комічних і конфліктних сцен повісті «Кайдашева сім'я».</p> <p>Проект: створення «кодексу сімейної злагоди».</p> <p>Медіапроект: презентація / постер про традиційні українські родинні цінності.</p> <p>Рефлексія: зіставлення проблем Кайдашів із сучасними сімейними ситуаціями.</p> <p>Інтерпретація комічних сцен через сучасні реалії (за твором І. Карпенко-Карого).</p>
---	--	---

<p>власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості, послуговуючись здобутими знаннями з мови [12 МОВ 4.2.1-1] 	<p>Виговський». <i>Р. Семків</i> «Пригоди української літератури».</p> <p>Іван Карпенко-Карий (Іван Карпович Тобілевич) (1845–1907) – український письменник-драматург, корифей українського театру. Феномен «Театру корифеїв». Його роль в розвитку української мови в умовах її заборони. Творчий доробок письменника (<i>оглядово</i>).</p> <p>Трагікомедія «Мартин Боруля» – протест проти колоніального статусу України, висміювання суспільних вад: бюрократизму, хабарництва, національної меншовартості. Дійові особи твору. Трагікомічна сутність образу Мартина. Омелько, Марися, Микола, Гервасій – виразники здорової народної моралі, української національної вдачі. Сатиричне змалювання образів Трандалева і Степана.</p> <p>ТЛ: трагікомедія.</p> <p>МК: скульптура – пам'ятник Івану Карпенку-Карому (скульптор – О. Ковальов, хутір «Надія»</p>	<p>Дебати «Що означає національна меншовартість і чи вона подолана сьогодні?» (за твором І. Карпенко-Карого).</p> <p>Інсценізація уривків із твору «Мартин Боруля».</p> <p>Есе «Мій погляд на трагікомічність образу Мартина Борулі».</p> <p>Дослідження «Феномен Театру корифеїв» і його роль у розвитку української культури».</p> <p>Опрацювання літературно-критичних статей і зіставлення з власними висновками.</p> <p>Круглий стіл: обговорення відображення/невідображення у художніх творах української національної вдачі.</p> <p>Взаємонавчання: пояснення літературознавчих термінів.</p> <p>Комікси, меми за мотивами художніх творів.</p> <p>Читацький щоденник особистих вражень від прочитаних творів.</p> <p>Самооцінка: які риси українського характеру впізнаванні в сучасному суспільстві?</p>
---	--	--

	<p>Кіровоградської обл.); <i>театр</i> – вистава «Мартин Боруля» (режисер – О. Татаринов, Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка); <i>кіно</i> – х/ф «Мартин Боруля» (режисер – О. Швачко).</p> <p>ПЧ. <i>Іван Карпенко-Карий</i> «Сто тисяч», «Хазяїн». <i>Р. Семків</i> «Пригоди української літератури».</p>	
ШЕДЕВРИ ПОЕЗІЇ ТА ДРАМИ РАНЬОГО МОДЕРНІЗМУ		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> інтегрує інформацію з кількох джерел (зокрема текстів, медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів для виконання актуальних завдань [12 МОВ 1.4.1-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне</p>	<p>Креативний характер і потужний духовний потенціал модерністського світосприймання (<i>оглядово</i>).</p> <p>Шарль Бодлер (1821–1867) – французький поет-символіст модерної свідомості. Художні особливості поезії Ш. Бодлера. Естетика декадансу в збірці «Квіти зла». Осмислення краси як світлої та темної сили в поезії «Гімн красі». Риси символізму у творі.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Г. Курбе «Портрет Шарля Бодлера», Е. Мане «Портрет Шарля Бодлера».</p>	<p>Виразне читання художніх творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художнього напрямку (модернізм), художніх засобів тощо.</p> <p>Проекти: презентації про модерністські стильові течії (неоромантизм, імпресіонізм, експресіонізм, екзистенціалізм).</p>

<p>оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні/стильові/жанрові/естетичні/прагматичні/ історико-культурні особливості форми та змісту тексту (зокрема медіатексту) за тематикою обраного профілю або художнього тексту, їх взаємозв'язок • [12 МОВ 2.2.3-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови.</p> <ul style="list-style-type: none"> • здійснює онлайн-взаємодію, 	<p>ПЧ. <i>Ш. Бодлер</i> «Альбатрос», «Вечорова гармонія», «Відповідності», «Маленькі поезії в прозі». <i>І. Франко</i> «Шарль Бодлер». <i>М. Рильський</i> «Бодлер».</p> <hr/> <p>Артур Рембо (1854–1891) – французький поет. Творчість А. Рембо як місток між романтизмом, символізмом і авангардом ХХ ст. Пошуки поетом відповідностей між звуком, кольором, емоцією, ідеєю. Синестезія в поезії «Голосівки». Внутрішня драматургія вірша. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – А. Фантен-Латур «Куток столу»; <i>фото</i> – Е. Карж «Портрет Рембо»; <i>музика</i> – «Література» (слова – А. Рембо, музика і виконання – рок-гурт «Мертвий півень»).</p> <p>ПЧ. <i>А. Рембо</i> «П'яний корабель», «Моя циганерія», «Відчуття». <i>Л. Костенко</i> «Хлопчик прийшов із Шарлевілью...».</p>	<p>Характеристика образів персонажів творів. Порівняння оригіналу та перекладу поетичних творів (за умови володіння іноземною мовою), різних варіантів перекладу.</p> <p>Проект «Бодлер і народження модерної поезії».</p> <p>Колаж: візуалізація голосних (за твором А. Рембо). Саундтрек до голосних (за твором А. Рембо).</p> <p>Дебати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «В. Вітмен – поет майбутнього чи поет свого часу?»; ➤ «Чи можна вважати «Пісню про себе» маніфестом демократії та рівності?». <p>Есе «Я і світ у стилі В. Вітмена».</p> <p>Дискусія про роль</p>
---	---	---

<p>зокрема дискутує в цифровому середовищі в режимі реального часу, толерантно обстоюючи власну позицію, дотримуючись засад академічної доброчесності та норм електронного спілкування [12 МОВ 3.2.2-1]</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1] 	<p>Волт Вітмен (1819–1892) – американський поет-трансценденталіст. Вільний вірш, каталоги, демократичний пафос – ключові риси стилю В. Вітмена. «Пісня про себе» – маніфест індивідуалізму, свободи та людської гідності. Риси неоромантизму у творі. ТЛ: <i>верлібр</i>. МК: <i>музика</i> – П. Гіндемйт «Коли бузок розквіт у моєму садку» (ораторія).</p> <p>ПЧ. <i>В. Вітмен</i> «Листя трави», «О капітане! Мій капітане!», «Чую – співає Америка». <i>П. Тичина</i> «В космічному оркестрі». <i>М. Семенко</i> «Русокосою оточила».</p> <p>Іван Франко (1856–1916) – український митець і науковець-енциклопедист світового рівня. Життєвий шлях письменника. Ідейно-естетична еволюція його поглядів – від соціалізму до націонал-демократії, від реалізму до модернізму, зокрема неоромантизму. Загальна характеристика творчості. Державницькі й демократичні ідеї публіцистики. Мотиви, образи, мовна експресія ліричних творів письменника.</p>	<p>митця/мисткині, свободу і мораль, цінність мистецтва.</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «І. Франко і європейська поезія»; ➤ «Львів у житті І. Франка». <p>Дебати «Чи справді І. Франко – поет боротьби?»</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Образ коханої у поезії І. Франка: ідеал чи недосяжність?»; ➤ «Уроки Мойсея для сучасного суспільства» (за твором І. Франка). <p>Мультимедійні завдання: створення відеоесе або візуальних колажів за мотивами художніх творів.</p> <p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Чи мала Нора право залишити дітей?» (за твором Г. Ібсена); ➤ «Чи актуальна драма Г. Ібсена сьогодні?». <p>Внутрішній монолог Нори перед фінальним рішенням. «Відкриття» «закритого фіналу».</p>
--	---	--

<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Жук «Іван Франко».</p> <p>Збірка «Зів’яле листя» – шедевр інтимної лірики. Особливості композиції й ліричного сюжету. Вірш «Чого являєшся мені у сні?..» – віртуозне втілення інтимних переживань ліричного героя.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Івасюк «Поцілунок», М. Пимоненко «Побачення», О. Шупляк «Поцілунок, що не відбувся», А. Кислякова «Минає день, минає ніч...»;</p> <p><i>музика</i> – К. Данькевич «Чого являєшся мені у сні?..» (романс), «Чого являєшся мені у сні?..» (слова – І. Франко, музика – О. Яшин, виконання – В. Козловський).</p> <p>Поема «Мойсей» – «другий заповіт української літератури» (оглядово). Творчий задум поеми. Біблійний та український контексти твору. Геніальні роздуми митця про поставання нації, пробудження національної свідомості, складні взаємини народу і його духовного проводу.</p>	<p>Проект «Нора як символ жіночої емансипації» (за твором Г. Ібсена).</p> <p>Щоденниковий запис від імені героїні вірша Лесі Українки, де вона пояснює, чому «сподівається без надії».</p> <p>Дебати «Чи можна жити без надії?» (за віршем «Contra spem spero!»).</p> <p>Психограма персонажів «Лісової пісні»: страхи, цінності, внутрішні конфлікти (за твором Лесі Українки).</p> <p>Інтерактивна мапа лісу (за «Лісовою піснею»; у сервісах типу Google My Maps Canva).</p> <p>Атлас міфологічних істот (за «Лісовою піснею»).</p> <p>Щоденник Лукаша: сповідь після втрати Мавки.</p> <p>Подкаст «Голос Мавки»: аудіороздуми від імені героїні твору «Лісова пісня».</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Свобода як найвища цінність у житті Мавки»;
--	---

	<p>ТЛ: <i>терцина.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – К. Устиянович «Мойсей», І. Крамський «Мойсей», О. аківський «Мойсей (портрет митрополита А. Шептицького)»; <i>скульптура</i> – М. Буонаротті «Мойсей»; <i>музика</i> – М. Скорик «Мойсей» (опера).</p> <p>ПЧ. І. Франко «Гімн», «Каменярі», «Не пора!...», «Тричі являлася мені любов...», «Ой ти, дівчино, з горіха зерня...», «Украдене щастя».</p> <p>Генрік Ібсен (1828–1906) – норвезький драматург-новатор. «Ляльковий дім». Система образів твору. Еволюція Нори як центрального образу. Проблеми морального вибору, свободи та самореалізації. Символіка «лялькового дому» як штучності сімейного життя героїв. Внутрішній конфлікт твору. Леся Українка про Г. Ібсена. Еволюція від реалізму до неореалізму у творі.</p> <p>ТЛ: <i>неореалізм, нова драма.</i></p> <p>МК: <i>кіно</i> – х/ф «Ляльковий дім» (режисер – П. Гарленд), х/ф «Ляльковий</p>	<p>➤ «Мавка як символ гармонії людини з природою» (за «Лісовою піснею»).</p> <p>Цифрові постери: ключові цитати із творів, символи тощо.</p> <p>Мультимедійні завдання: створення відеоесе або візуальних колажів за мотивами прочитаних художніх творів.</p> <p>Конспектування літературно-критичної статті.</p> <p>Інсценізація уривків із художніх творів.</p> <p>Музичні асоціації: добір музики, співзвучної з мотивами ліричних творів.</p>
--	--	--

<p>дім» (режисер – Дж. Лоузі); <i>театр</i> – вистава «Ляльковий дім» (режисер – Ю. Лобановська, Національний академічний драматичний театр ім. Лесі Українки).</p> <p>ПЧ. <i>Г. Ібсен</i> «Ворог народу», «Пер Гінт». <i>Леся Українка</i> «Європейська соціальна драма в кінці ХІХ століття». <i>М. Метерлінк</i> «Синій птах», «Заручення».</p>	
<p>Леся Українка (1871–1913) – українська письменниця. Своєрідність творчої постаті. Модерністська естетика творчості мисткині. Риси світосприймання. Особливості стилю. Поєднання особистого й громадянського в ліриці поетеси. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Труш «Портрет Лесі Українки».</p> <p>«Contra spem spero!» – поетичне втілення життєвої позиції авторки. Художня довершеність вірша. МК: <i>театр</i> – мистецький проєкт «Українські актори читають «Contra spem spero!»».</p>	

Історія кохання Лесі Українки й С. Мержинського в інтимній ліриці поетеси. «Лісова пісня» – вершина драматургії Лесі Українки. Історія написання твору. Жанр, ідейно-тематичний зміст, композиція, проблематика драми. Філософсько-символічне осмислення життя. Утвердження краси вільнолюбного духу, сили кохання та мрії, заперечення міщанської обмеженості у творі. Ключові образи драми-феєрії, їх символіка. Риси неоромантизму.

МК: *образотворче мистецтво* – В. Зарецький «Лісова мавка», О. Шупляк «Лісова пісня. Леся Українка»;
музика – Л. Волох «Лісова пісня» (рок-опера);
театр – балет «Лісова пісня» (композитор – М. Скорульський, Національний академічний театр опери та балету України ім. Т. Шевченка);
кіно – х/ф «Лісова пісня. Мавка» (режисер – Ю. Ільєнко);
анімація – м/ф «Мавка. Лісова пісня» (режисери – О. Рубан, О. Маламуж).

ПЧ.

	<p><i>Леся Українка</i> «І все-таки до тебе думка лине...», «Слово, чому ти не твердая криця...», «І ти колись боролась, мов Ізраїль...», «Хто вам сказав, що я слабка...», «Мріє, не зрадь...», «Одержима», «Кассандра».</p> <p><i>М. Рильський</i> «Леся Українка».</p> <p><i>В. Винниченко</i> «Краса і сила», «Ой випила, вихилила...», «Записки Кирпатого Мефістофіля».</p> <p><i>С. Процюк</i> «Маски опадають повільно» (біографічний роман про В. Винниченка).</p>	
ВИЗНАЧНІ ЗРАЗКИ ПРОЗИ РАНЬОГО МОДЕРНІЗМУ		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> інтегрує інформацію з кількох джерел (зокрема текстів, медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів для виконання актуальних завдань [12 МОВ 1.4.1-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне</p>	<p>Оскар Вайлд (1854–1900) – англійський письменник-модерніст. Вплив декадансу та естетизму на творчість митця. «Портрет Доріана Грея». Система образів твору. Моральна деградація Доріана Грея. Символіка роману. Філософська та моральна проблематика, ідеали гедонізму у творі. Риси декадансу, символізму і неоромантизму у творі.</p> <p>ТЛ: <i>декаданс</i>.</p> <p>МК: кіно – х/ф «Доріан Грей» (режисер – О. Паркер).</p>	<p>Виразне читання художніх творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художнього напрямку (модернізм), художніх засобів тощо.</p> <p>Психологічні портрети героїв/героїнь художніх творів.</p> <p>Інтерпретація символів художніх творів.</p>

<p>оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні/стильові/жанрові/естетичні/прагматичні/історико-культурні особливості форми та змісту тексту (зокрема медіатексту) за тематикою обраного профілю або художнього тексту, їх взаємозв'язок [12 МОВ 2.2.3-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови.</p> <ul style="list-style-type: none"> • здійснює онлайн-взаємодію, зокрема дискутує в цифровому середовищі в режимі реального часу, толерантно обстоюючи 	<p>ПЧ. <i>О. Вайлд</i> «Кентервільський привид», «Ідеальний чоловік», «Як важливо бути серйозним».</p> <p>Михайло Коцюбинський (1864–1913) – український письменник-імпресіоніст. Огляд творчого доробку (<i>оглядово</i>).</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Жук «Портрет Михайла Коцюбинського».</p> <p>«Тіні забутих предків» – художнє осмислення українських традицій і світогляду у повісті. Історія написання. Особливості стилю. Своєрідність відображення гуцульського світу. Філософські та символічно-міфологічні елементи у творі. Утвердження чистоти людських почуттів, єдності людини з природою, оспівування високого кохання. Екранізація повісті.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Яворницький «Дівчина з карпатських гір», І. Труш «Гуцулки біля церкви», «Трембітарі», О. Новаківський «Коляда», «Дзвінка», І. Роп'яник «Великдень на Гуцульщині»;</p> <p>кіно – х/ф «Тіні забутих предків»</p>	<p>Сповідь Доріана перед портретом (за твором О. Вайлда).</p> <p>Колаж «Естетизм у житті Доріана».</p> <p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Доріан винен у своїй деградації, чи він жертва впливу?»; ➤ «Чи має право мистецтво бути “отруйним”?». <p>Есе «Що таке краса: зовнішність чи вчинки?» (за твором О. Вайлда).</p> <p>Рефлексія «Який момент роману «Портрет Доріана Грея» вразив мене найбільше і чому?».</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Гуцульські звичаї, вірування, обряди в романі «Тіні забутих предків»; ➤ «Фольклорні мотиви у прозі М. Коцюбинського». <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Що означає для мене світ Івана та Марічки» (за «Тіні забутих предків»); ➤ «Любов, що сильніша за смерть: Іван і Марічка як відлуння шекспірівської драми». <p>Інсценізація діалогів Івана та</p>
---	--	--

<p>власну позицію, дотримуючись засад академічної доброчесності та норм електронного спілкування [12 МОВ 3.2.2-1]</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1] 	<p>(режисер – С. Параджанов); <i>театр</i> – вистава «Тіні забутих предків» (режисер – І. Урицький, Одеський музично-драматичному театрі ім. В. Василька); балет «Тіні забутих предків» (балетмейстер – В. Шошин, Львівський національний академічний театр опери та балету ім. С. Крушельницької).</p> <p>АБО</p> <p>Новела «<i>Intermezzo</i>». Історія написання. Назва і жанр. Образи й композиція твору. Актуалізація теми ролі митця та призначення мистецтва в суспільстві, гармонії людини з природою. Імпресіоністична естетика твору.</p> <p>ТЛ: <i>етюд</i>.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – А. Куїнджі «Степ», «Українська ніч», І. Труш «Копиця», М. Бурачек «Влітку»; <i>музика</i> – Р. Шуман «Інтермеццо», Й. Брамс «Інтермеццо»;</p> <p><i>театр</i> – вистава «<i>Intermezzo</i>» (режисер – В. Літкевич, Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка).</p> <p>ПЧ.</p>	<p>Марічки (за «Тіні забутих предків»); Саундтрек до повісті «Тіні забутих предків» із використанням гуцульських мелодій, коломийок.</p> <p>Мультимедійна презентація про гуцульський світ у творі М. Коцюбинського.</p> <p>Літературна експедиція – збір матеріалів про гуцульські традиції.</p> <p>Рецензія на фільм С. Параджанова «Тіні забутих предків»: порівняння з літературним твором.</p> <p>Аналіз образів-символів новели «<i>Intermezzo</i>»: Сонця, Ниви, Людей, Матері, Залізної руки міста.</p> <p>Ілюстрації/фотоколажі до образів новели «<i>Intermezzo</i>».</p> <p>Лист до Сонця від імені героя твору (за новелою «<i>Intermezzo</i>»).</p> <p>Дискусія «Природа як ліки: чи актуально це сьогодні».</p> <p>Музичний саундтрек із композицій Р. Шумана, Й. Брамса.</p> <p>Проект «Природа і місто у світовій літературі».</p> <p>Есе «Моє власне інтермеццо: що мене відновлює».</p>
--	--	--

	<p><i>М. Коцюбинський</i> «Дебют», «Лялечка», «Подарунок на іменини».</p> <p><i>М. Рильський</i> «Коцюбинський».</p> <p><i>О. Михед, П. Михед</i> «Живі. Зрозуміти українську літературу».</p> <p>Василь Стефаник (1871–1936) – український письменник-експресіоніст. Загальна характеристика творчості. Експресіоністичний стиль новеліста. Історія написання, композиція, проблематика і стильова своєрідність новели «Камінний хрест». Експресіоністична символіка художніх образів твору.</p> <p>ТЛ: експресіонізм.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – гравюри до твору (художники – Д. Лазаренко, В. Оленюк); кіно – х/ф «Камінний хрест» (режисер – С. Осика); театр – вистава «Камінний хрест» (режисер – Д. Чиборак, Коломийський академічний обласний український драматичний театр ім. І. Озаркевича).</p> <p>ПЧ. <i>В. Стефаник</i> «Кленові листки», «Марія», «Сини».</p>	<p>Літературна лабораторія: створення власних міні-новел у стилі імпресіонізму.</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Історичний контекст еміграції українців на початку ХХ ст.» (за новелою «Камінний хрест»); ➤ «Камінний хрест як символ народної пам'яті»; <p>Малюнки/фотоколажі, що відображають символіку твору «Камінний хрест».</p> <p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Чи можна залишити рідну землю без втрати себе» (за новелою «Камінний хрест»); ➤ «Еміграція: шанс чи трагедія» (за новелою «Камінний хрест»). <p>Мультимедійна презентація «Тема еміграції в українській літературі».</p> <p>Есе «Трагедія еміграції: чому Іван Дідух залишає рідну землю?» (за новелою «Камінний хрест»).</p> <p>Малюнки/фотоколажі «Символіка роману О. Кобилянської «Земля».</p> <p>Лист від імені Сави до батьків (за</p>
--	---	---

	<p><i>С. Процюк «Троянда ритуального болю» (біографічний роман про В. Стефаніка). О. Михед, П. Михед «Живі. Зрозуміти українську літературу».</i></p>	<p>твором О. Кобилянської). Щоденник від імені Анни (за твором О. Кобилянської). Дискусії:</p>
	<p>Ольга Кобилянська (1863–1942) – українська письменниця-модерністка. Мистецькі шукання письменниці. Особливості світогляду. Творчий доробок. «Земля» – найяскравіший зразок українського символізму. Пошук причин першого гріха – провідна ідея твору. Художнє втілення проблем «людина і земля» і «доля людини». Символістська поетика повісті. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – П. Сахро «В. Стефанік, Леся Українка, О. Кобилянська», гравюри до твору (художник – С. Адамович); <i>кіно</i> – х/ф «Земля» (режисери – О. Швачко, А. Бучма); <i>театр</i> – драма «Земля» (режисер – М. Гринишин, Чернівецький музично-драматичний театр ім. О. Кобилянської; режисер – І. Урицький, Національний академічний драматичний театр ім. Лесі Українки; режисер – Д. Петрасян, Національний академічний драматичний</p>	<p>➤ «Чи може земля бути важливішою за людське життя» (за твором О. Кобилянської); ➤ «Моральний вибір Сави: злочин чи неминучість» (за твором О. Кобилянської). Мультимедійна презентація «Земля у творчості О. Кобилянської». Проекти: ➤ «Становище селян у Буковині на початку ХХ століття» (за твором О. Кобилянської); ➤ «Роль землі в українській культурі та літературі». Есе: ➤ «Земля як благословення і прокляття» (за твором О. Кобилянської); ➤ «Чи може любов до землі стати руйнівною?» (за твором О. Кобилянської); ➤ «Мати в повісті «Земля»: сила, страждання і безсилля перед</p>

	<p>театр ім. І. Франка).</p> <p>АБО</p> <p>«<i>Valse melancholique</i>» як естетичний експеримент – модерністська «музична новела» чи «поема у прозі». Жіночі образи у творі. Утвердження права жінки на свободу вибору життєвого шляху та необхідність умов для її самореалізації. Наскрізний мотив вальсу, що поєднує події в єдине ціле; музика як символ внутрішнього світу героїнь. Неоромантичний стиль твору.</p> <p>МК: музика – Ф. Шопен «<i>Valse melancholique</i>» (етюд); образотворче мистецтво – О. Новаківський «Музика. Портрет дружини»;</p> <p>кіно – х/ф «Меланхолійний вальс» (режисер – Б. Савченко).</p> <p>ПЧ.</p> <p>О. Кобилянська «Царівна», «Людина».</p> <p>В. Врублевська «Шарітка з Рунгу» (біографічний роман про О.Кобилянську).</p> <p>О. Саліна «Оля» (біографічний роман про О. Кобилянську).</p> <p>О. Михед, П. Михед «Живі. Зрозуміти</p>	<p>долею».</p> <p>Дискусія «Чи справді Грегор був тягарем для родини» (за твором Ф. Кафки).</p> <p>Дебати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Хто винен у трагедії Грегора – родина чи він сам?»; ➤ «Що означає бути людиною?». <p>Проект «Перевтілення в сучасному світі: як виглядає відчуження сьогодні».</p> <p>Емпатійне письмо «Лист Грегору» (за твором Ф. Кафки).</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Мое перевтілення» (за твором Ф. Кафки); ➤ «Якби Грегор міг говорити» (за твором Ф. Кафки). <p>Цифрові постери: ключові цитати із художніх творів, символи тощо.</p> <p>Мультимедійні завдання: створення відеоесе або візуальних колажів за мотивами прочитаних художніх творів.</p> <p>Конспектування літературно-</p>
--	---	--

	<p>українську літературу».</p> <p>Франц Кафка (1883–1924) – австрійський письменник-експресіоніст. Теми самотності, відчуження, безсилля людини перед бюрократією у творчості письменника. Екзистенційна тривога героїв творів.</p> <p>«Перевтілення». Поєднання в новелі реалістичних деталей із фантастичними, абсурдними ситуаціями. Образ Грегора Замзи – образ «маленької людини». Перевтілення героя як вияв глибокої психологічної кризи, втрати ідентичності. Проблема відчуження особистості в родині та дегуманізованому суспільстві. Система символів твору.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Е. Мунк «Крик»; <i>кіно</i> – х/ф «Кафка» (режисер – С. Содерберг), х/ф «Метаморфози» (режисер – К. Свонтон).</p> <p>ПЧ. <i>Ф. Кафка</i> «Процес», «Замок». <i>М. Кундера</i> «Завіса».</p>	<p>критичної статті.</p> <p>Саундтреки до ключових епізодів художніх творів.</p> <p>Альтернативні фінали художніх творів.</p> <p>Щоденник читацьких вражень. Самооцінювання та рефлексія за прочитаними художніми творами.</p>
--	---	---

З ЛІТЕРАТУРИ ВИСОКОГО МОДЕРНІЗМУ

<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає ступінь достовірності, новизни, повноти, несуперечливості, неупередженості почутої інформації за тематикою обраного профілю, отриманої з різних джерел (зокрема художніх текстів, медіатекстів), наводить аргументи щодо своєї позиції [12 МОВ 1.5.1-1] • раціонально поєднує використання вербальних та невербальних засобів в умовах реалізації різних комунікативних стратегій, виявляючи мовну стійкість [12 МОВ 1.6.1-2] • вибудовує комунікацію з іншими, забезпечуючи позитивний емоційний фон завдяки врахуванню особливостей контексту та інших важливих характеристик ситуації спілкування [12 МОВ 1.7.2-1] 	<p>Гійом Аполлінер (Вільгельм Альберт Володимир Олександр Аполлінарій Костровицький) (1880–1918) – французький поет-авангардист. Еволюція від символізму до сюрреалізму. Мотиви трагедії війни, крихкості життя, любові та пам'яті в поезії «Зарізана голубка й водограй». Символіка образів твору. Плач ліричного героя за загиблими та спроба зберегти пам'ять.</p> <p>ТЛ: <i>сюрреалізм, каліграма.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – П. Пікассо «Портрет Гійома Аполлінера», «Аполлінер і його друзі», «Голубка миру»;</p> <p><i>музика</i> – вокальні композиції (слова – Гійом Аполлінер, композитори – Ф. Пуленк, Л. Дюре, Д. Мійо, Л. Ферре, А. Капле та ін.).</p> <p>ПЧ. <i>Гійом Аполлінер</i> «Міст Мірабо», «Лорелея», «Відповідь запорізьких козаків турецькому султанові», збірки поезії «Алкоголі», «Каліграми».</p>	<p>Виразне читання художніх творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художнього напрямку тощо.</p> <p>Аналітичне читання з виділенням художніх засобів (символи, метафори, звукові образи).</p> <p>Характеристика образів ліричних героїв, персонажів творів.</p> <p>Інтерпретація символу голубки в різних культурах (за твором Гійома Аполлінера).</p> <p>Визначення ключових символів твору Гійома Аполлінера та їх значення.</p> <p>Власні символи, каліграми на тему миру.</p> <p>Обговорення гуманістичних ідей, актуалізованих у вірші Гійома Аполлінера: несприйняття війни, прагнення миру, цінність людських почуттів.</p>
--	---	--

<p>2. Сприймання, інтерпретація, оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає ступінь достовірності, новизни, повноти, несуперечливості, соціокультурної неупередженості інформації, отриманої з різних текстів (зокрема медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, множинних та/або неструктурованих текстів, наводячи аргументи щодо своєї позиції [12 МОВ 2.4.1-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює тексти різної жанрово- 	<p>аналіз, критичне</p> <p>Тріумф і трагедія Розстріляного відродження 1920-х років в Україні. <i>(оглядово).</i></p> <p>Павло Тичина (1891–1967) – український письменник. Поетичний стиль і світогляд митця. Ідея «космічного оркестру». Збірки «Сонячні кларнети», «Замість сонетів і октав»: мотиви й образи. Асоціативність, музичність і символіка поезій.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Жук «Портрет поета Павла Тичини»; <i>кіно</i> –х/ф «Будинок «Слово» (режисер – Т. Томенко); <i>телефільм-спектакль</i> «МУР. Ти [Романтика] в кіно»; <i>музика</i> – реп-мюзикл «МУР «Ти [Романтика]» (режисер – О. Хоменко).</p> <p>Вірш «Арфами, арфами...» – тонке художнє втілення гармонії людини й природи. Звукові образи твору, персоніфікація природи.</p> <p>ТЛ: <i>кларнетизм.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – А. Куїнджі «Рання весна», М. Беркос «Цвіт яблуні», К. Білокур «Напровесні», В. Зарецький «Вітер весни», <i>музика</i> – «Арфами, арфами...» (слова –</p>	<p>Дискусія «Роль мистецтва у збереженні пам'яті» (за твором Гійома Аполлінера).</p> <p>Дебати «Чи може поезія бути формою протесту проти насильства?» (за твором Гійома Аполлінера).</p> <p>Ілюстрування образів (малюнки голубки, водограю як символів життя й втрати).</p> <p>Групова робота: «карта символів» твору Гійома Аполлінера.</p> <p>Презентації про життя та творчість митців Розстріляного відродження.</p> <p>Робота з цитатами.</p> <p>Емоційні карти ліричних творів.</p> <p>Дослідження:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Розстріляне відродження як духовний феномен»; ➤ «Маніпуляція і правда»: аналіз використання владою пропаганди й цензури у 1920-х рр. проти митців Розстріляного відродження; порівняння історичних прикладів із сучасними цифровими маніпуляціями (фейкові новини,
---	--	---

<p>стильової належності, зокрема за тематикою обраного профілю, відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1]</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості, послуговуючись здобутими знаннями з мови [12 МОВ 4.2.1-1] 	<p>П. Тичина, музика і виконання – А. Пивоваров, Є. Хмара та ін.).</p> <p>АБО</p> <p>Інтимна лірика поета. «<i>О панно Інно...</i>» – спогади і біль утрати кохання. Асоціативний ряд спогадів про втрачене кохання. Фоносимволіка твору.</p> <p>ТЛ: <i>фоносимволіка.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Ф. Кричевський «Дівчина з косами», М. Жук «Біле і чорне»; <i>музика</i> – «О панно Інно...» (слова – П. Тичина, композитор – В. Морозов).</p> <p>Творчий занепад митця під тиском комуністичного режиму.</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>П. Тичина</i> «Ви знаєте, як липа шелестить...», «Не Зевс, не Пан...», «Золотий гомін», «В космічному оркестрі», «Пам'яті тридцяти».</p> <p><i>В. Стус</i> «Феномен доби».</p> <p>Михайль Семенко (1892–1937) – український поет-футурист, новатор, експериментатор. Український авангардизм. Урбаністичні мотиви лірики М. Семенка.</p>	<p>боти, дезінформація тощо).</p> <p>Порівняння інтимної та пейзажної лірики (П. Тичина).</p> <p>Власні вірші у стилі «кларнетизму».</p> <p>Проект «Футуризм у літературі, дизайні, музиці, рекламі».</p> <p>Звукова карта міста: запис звуків і створення «урбаністичного саундтреку» (за творами М. Семенка).</p> <p>Проект «Неокласики і європейська традиція» (за творчістю поетів-неокласиків).</p> <p>Квест «Знайди античний код у творах неокласиків» (за творчістю поетів-неокласиків).</p> <p>Дискусія «Чи може ідея виправдати злочин?» (за новелою М. Хвильового «Я (Романтика)»).</p> <p>Рольова гра: внутрішній монолог героя «Я (Романтика)».</p> <p>Дебати «Чому тоталітаризм здається всесильним?» (за твором Миколи Хвильового).</p>
---	---	--

<p>Вірш «Місто» – пошуки нових форм спілкування за допомогою звуків, символів і ритмів. ТЛ: <i>авангард, футуризм.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Екстер «Футуристична композиція», О. Богомазов «Міський пейзаж», К. Малевич «Супрематична композиція»; <i>скульптура</i> – О. Архипенко «Карусель П'єро»; <i>кіно</i> – х/ф «Будинок «Слово» (режисер – Т. Томенко); телефільм-спектакль «МУР. Ти [Романтика] в кіно»; <i>музика</i> – реп-мюзикл «МУР. Ти [Романтика]» (режисер – О. Хоменко).</p> <p>ПЧ. <i>М. Семенко</i> «П'єро задається», «П'єро кохає», «Бажання».</p>	<p>Дискусії: ➤ «Мова як маркер національної ідентичності» (за твором М. Куліша); ➤ «Як мова впливає на здатність мислити?» (за твором М. Куліша).</p> <p>Опрацювання понять «фейк», «пропаганда», «цензура» на подій художніх творів (за твором «1984»). Дебати «Чи може окрема людина протистояти системі?» (за твором «1984»).</p> <p>Есе «Що означає бути людиною в нелюдські часи» (за романом У. Самчука «Марія»).</p> <p>Дослідження «Голодомор у художньому тексті та архівних свідченнях».</p>
<p>Поети-неокласики (Микола Зеров, Максим Рильський, Михайло Драї-Хмара, Павло Филипович, Юрій Клен) <i>(оглядово)</i>. Риси неокласицизму як мистецького стилю. Мотив гармонії, краси людини і природи, щастя кохання у вірші Максима Рильського «У теплі дні</p>	<p>Інсценізація: декламація поезії Є. Маланюка в поєднанні з музикою та візуальним рядом. Проект «Українська поезія як зброя духовного опору» (за творами Є. Маланюка).</p>

	<p>збирання винограду...». Класична форма сонета, антична екзотика. МК: <i>скульптура</i> – пам’ятник М. Рильському (скульптор – П. Остапенко, м. Київ); <i>образотворче мистецтво</i> – І. Кричевський «Беатріче», С. Роза «Одіссей і Навсікая»; <i>кіно</i> –х/ф «Будинок «Слово» (режисер – Т. Томенко); <i>музика</i> – реп-мюзикл «МУР. Ти [Романтика]» (режисер – О. Хоменко); <i>кіно</i> – телефільм-спектакль «МУР. Ти [Романтика] в кіно».</p> <p>ПЧ. <i>М. Рильський</i> «На білих островах», «Солодкий світ», «Слово про рідну матір», «Троянди й виноград». <i>М. Драй-Хмара</i> «Лебеді». <i>М. Зеров</i> «Обри», «Kosmos», «Аргонавти», «Київ –традиція».</p> <p>Микола Хвильовий (1893–1933) – український письменник, лідер покоління Розстріляного відродження. Доля і творча еволюція митця. Огляд творчості. Риси імпресіоністичного стилю.</p>	<p>Есе «Чи може мистецтво бути зброєю?» (за поезією Є. Маланюка).</p> <p>Колаж «Світ Довженкового дитинства».</p> <p>Міні-відео «Моя Десна»: про власне місце сили.</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Автобіографічний контекст творчості О. Довженка як письменника і кінорежисера»; ➤ «Природа як джерело натхнення у творчості О. Довженка». <p>Есе «Моє дитинство як джерело сили».</p> <p>Постери/комікси із ключовими цитатами та образами художніх творів.</p> <p>Літературний колаж із образів художніх творів.</p> <p>Інсценізація уривків художніх творів.</p> <p>Читацький щоденник: особисті враження від прочитаних творів.</p> <p>Тестові завдання для самоконтролю учнів/учениць.</p>
--	---	--

«Я (Романтика)». Проблема вибору між обов'язком перед «ідеєю загірної комуни» і людськими почуттями в новелі. Трагедія фанатизму та духовної деградації. Мотив материнської любові як вершини гуманізму. Втілення різноманітних психотипів в образах «Я», матері, доктора Тагабата, Андрюші, дегенерата. Естетика імпресіонізму у творі.

МК: *образотворче мистецтво* – М. Жук «Портрет Миколи Хвильового», А. Петрицький «Інваліди (Мати)», «Харків уночі»;

музика – реп-мюзикл «МУР. Ти [Романтика]» (режисер – О. Хоменко);

кіно – телефільм-спектакль «МУР. Ти [Романтика] в кіно».

ПЧ.

Микола Хвильовий «Мати», «Україна чи Малоросія?».

В. Підмогильний «Місто».

Г. Косинка «Мати», «Анкета».

О. Михед, П. Михед «Живі. Зрозуміти українську літературу».

Микола Куліш (1892–1937) – український драматург. Розвиток вітчизняного театру у 1920-х рр. Доля митця. Національний і загальнолюдський зміст його драматургії.

Проблеми національної свідомості та самоідентифікації у «філологічному водевілі» «**Мина Мазайло**». Мовне питання як символ духовної належності. Сатиричне зображення російського шовінізму, міщанства, кар'єризму, духовної обмеженості в комедії. Риси експресіонізму у творі.

МК: *образотворче мистецтво* – А. Петрицький «Портрет Миколи Куліша»;

кіно – х/ф «Мина Мазайло» (режисер – С. Проскурня); телефільм-спектакль «МУР. Ти [Романтика] в кіно»;

музика – реп-мюзикл «МУР. Ти [Романтика]» (режисер – О. Хоменко);

театр – вистава «Мина Мазайло» (режисер – В. Гавура, Національний академічний драматичний театр ім. Лесі Українки), вистава «Передчуття Мيني Мазайла» (режисер – В. Малахов, Театр на Подолі, м. Київ).

	<p>ПЧ. <i>Микола Куліш</i> «Патетична соната», «Народний Малахій». <i>Остан Вишня</i> «Моя автобіографія», «Ярмарок», «Чухраїнці», «Сом». <i>Б. Брехт</i> «Життя Галілея», «Матінка Кураж та її діти», «Балада про Мазепу».</p> <p>Тема Голодомору в українській літературі (оглядово).</p> <p>Улас Самчук (1905–1987) – український письменник. «Той, хто відкрив Україну світові»: доля У. Самчука, огляд творчості.</p> <p>Роман-хроніка «Марія» – перше в світі художнє втілення трагедії колективізації та Голодомору 1933 р. Панорама життя українського села перших десятиліть ХХ ст. Жанр та особливості композиції. Проблематика твору. Основні образи роману.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Н. Марченко «Мати 1993-го», М. Юрків-Яроцька «Мадонна Голодомору – 33», В. Цимбал «Рік 1933»; <i>музика</i> – Є. Мовчан «Дума про Голод»; <i>скульптура</i> – меморіальна скульптура «Гірка пам’ять дитинства» (скульптори – П. Дроздовський, М. Обезюк, м. Київ).</p>	
--	---	--

	<p>ПЧ. <i>У. Самчук</i> «Волинь», «Народ чи чернь?». <i>В. Барка</i> «Жовтий князь». <i>Б. Антоненко-Давидович</i> «Протеже дяді Васі». <i>Є. Гуцало</i> «Голодомор». <i>А. Дімаров</i> «Самосуд». <i>О. Мак</i> «Каміння під косою».</p> <p>Джордж Орвелл (Ерік-Артур Блер) (1903–1950) – англійський письменник. Роман «1984» – антиутопія про тоталітарну державу майбутнього. Система художніх образів роману. Проблеми дегуманізації суспільства, маніпуляції інформацією та історією у творі. МК: кіно – х/ф «Тисяча дев'ятсот вісімдесят чотири» (режисер – М. Редфорд); театр – вистава «1984» (режисер – С. Павлюк, Театр на Подолі, м. Київ).</p> <p>ПЧ. <i>Р. Бредбері</i> «451 градус за Фаренгейтом». <i>Дж. Орвелл</i> «Колгосп тварин». <i>Р. Семків</i> «Як писали класики».</p>	
--	---	--

<p>Євген Маланюк (1897–1968) як представник «празької школи» українських поетів. Огляд життя і творчості. Мотиви ствердження української ідентичності. Поєднання європейської культурної традиції та української тематики.</p> <p>Вірш «Уривок з поеми» – художнє осмислення боротьби вільнолюбних предків за свободу і гідність, віра в перемогу над російськими загарбниками.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – А. Наєждін «Співєць Степової Еллади. Портрет Євгена Маланюка».</p> <p>ПЧ. Є. Маланюк «Сучасники», «Стилєт чи стилос?», «Книга спостережень», «Малоросійство».</p>	
<p>Олександр Довженко (1894–1956) – український митець, «поєт кіно». Доля письменника. Проблематика творчості, риси неоромантизму й експресіонізму у творчості митця.</p> <p>«Зачарована Дєсна» – кіноповість про духовну суть і неповторність українського світу, про диво дитинства.</p>	

	<p>Автобіографічна основа. Поєднання різних епох. Два ліричні герої: дитина і зріла людина. Уславлення пам'яті роду і краси рідного краю.</p> <p>ТЛ: <i>кіноповість.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Довженко «Автопортет», А. Горська «Олександр Довженко», Г. Варкач «Деснянські обрії»;</p> <p><i>скульптура</i> – пам'ятник О. Довженку (скульптор – Л. Козуб, м. Київ).</p> <p>ПЧ. <i>О. Довженко</i> «Земля», «Україна в огні», «Щоденник». <i>С. Процюк</i> «Четверо надвечірніх сердець» (біографічний роман).</p>	
--	---	--

12 КЛАС
ДРУГИЙ ЦИКЛ. ПРОФІЛЬНИЙ
ВЕРШИНИ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності (за вибором)
ВСТУП		

<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає мету, прями та приховані наміри автора усного повідомлення, відстежуючи їх можливі зміни у процесі комунікації, за потреби визначаючи прийнятні способи впливу на співрозмовника для налагодження комунікативної взаємодії та порозуміння [12 МОВ 1.4.2-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обґрунтовує критерії добору текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) для читання [12 МОВ 2.5.1-2] 	<p>Свобода митця та її межі. Сенс творчості. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Марчук «Скажи мені правду», П. Малишко «У пошуках натхнення».</p> <p>ПЧ. Самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p>	<p>Аналітичне читання уривків із творів різних авторів із акцентом на проблему свободи митця/мисткині.</p> <p>Порівняльний аналіз: зіставлення позицій українських і світових митців/мисткинь щодо меж творчості.</p> <p>Дебати «Чи має мистецтво бути абсолютно вільним?».</p> <p>Проект «Свобода митця/мисткині у ХХ–ХХІ століттях» (презентації про авторів/авторок-жертв цензури).</p> <p>Онлайн-дослідження «Межі свободи митця/мисткині в цифровому середовищі».</p> <p>Круглий стіл «Свобода митця/мисткині в умовах війни та цензури».</p> <p>Есе «Що для мене означає свобода творчості?».</p>
--	--	--

<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • добирає комунікативно доцільні засоби вираження мовлення (зокрема засоби художньої виразності), дотримуючись стильових і соціокультурних норм [12 МОВ 3.1.2-1] 		
<p>ШЕДЕВРИ ЛІТЕРАТУРИ ПІЗНЬОГО МОДЕРНІЗМУ</p>		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • окреслює власну позицію щодо почутого повідомлення (зокрема тексту, медіатексту) за тематикою обраного 	<p>Ернест-Міллер Гемінгвей (1899–1961) – американський письменник, лауреат Нобелівської премії.</p> <p>«Старий і море» – повість-притча. Лінійна композиція твору. Символіка образів твору. Утвердження у творі думки про те, що справжня велич людини полягає в здатності боротися й залишатися гідною навіть в поразці.</p> <p>ТЛ: «принцип айсберга».</p> <p>МК: кіно – х/ф «Старий і море» (режисер –</p>	<p>Виразне читання художніх текстів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів тощо.</p> <p>Характеристика образів персонажів художніх творів.</p>

<p>профілю або художнього тексту, враховуючи її схожість чи відмінність із позиціями інших, а також переваги власної позиції [12 МОВ 1.5.2-1]</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує доцільні способи фіксування інформації з одного або • кількох текстів (зокрема медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, множинних та/або неструктурованих текстів, використовуючи вербальні і візуальні засоби, дотримуючись принципів авторського права [12 МОВ 2.6.1-1] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова</p>	<p>Дж. Стерджес).</p> <p>ПЧ. <i>Е. Гемінгвей</i> «Прощавай, зброе!», «Кішка на дощі», «Кіліманчарські сніги», «По кому по дзвін», «І сходить сонце». <i>І. Драч</i> «Пам'яті Гемінгуея». <i>К. Бейкер</i> «Гемінгвей. Історія життя» (біографічний роман).</p> <p>Хорхе Луїс Борхес (1899–1986) – аргентинський письменник. «Алеф» – філософське оповідання, метафора нескінченності та прагнення людини до абсолютного знання. Символіка «Алефа» як точки, що містить у собі весь Всесвіт. Поєднання реального та фантастичного у творі. ТЛ: <i>магічний реалізм.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. К. Ешер «Нескінченні сходи», «Руки, що малюють», «Водоспад», «Межа круга III», С. Далі «Наполегливість пам'яті», Дж. де Кіріко «Туга за нескінченним»; <i>цифровий арт</i> – Vaskange «Безкінечна картинка».</p> <p>АБО <i>Габріель Гарсія Маркес</i> (1927–2014) – колумбійський письменник, лауреат Нобелівської премії.</p>	<p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Чи можна назвати Сантьяго переможцем?» (за повістю «Старий і море»); ➤ «Що означає бути гідним у поразці?» (за повістю «Старий і море»). <p>Аналіз символів твору «Старий і море».</p> <p>Есе «Моя боротьба за мрію» (за повістю «Старий і море»).</p> <p>Дискусія «Чи може людина досягнути абсолютне знання?» (за твором «Алеф»).</p> <p>Малюнок/колаж «Мій власний художній образ нескінченності».</p> <p>Есе «Що для мене означає нескінченність» (за твором «Алеф»).</p> <p>Дискусія «Чудо чи буденність? Як сприймається надприродне в звичайному житті» (за твором «Стариган із крилами»).</p> <p>Дебати «Чи здатна людина прийняти чудо?» (за твором «Стариган із крилами»).</p>
---	---	---

<p>взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> створює тексти різної тематики та обсягу, доцільно використовуючи цифрові засоби для поширення інформації щодо особистісних і суспільно важливих питань, дотримуючись норм електронного спілкування [12 МОВ 3.2.1-1] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> спостерігає за власним і чужим мовленням для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1] 	<p>Оповідання <i>«Стариган із крилами»</i> – зразок магічного реалізму. Поєднання у творі фантастичного й реального. Застереження людства від духовного падіння, байдужості й корисливості, заклик до любові та співчуття у творі.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Босх «Вознесіння праведних».</p> <p>ПЧ. <i>Х. Л. Борхес</i> «Вавилонська бібліотека». <i>Г. Г. Маркес</i> «Полковникові ніхто не пише», «Сто років самотності». <i>Х. Кортасар</i> «Менади», «Захоплений дім».</p> <p>Джером Девід Селінджер (1919–2010) – американський письменник.</p> <p>«Ловець в житах» – психологічний роман. Зображення у творі болісного переходу від юності до дорослого життя, пошуку сенсу існування, конфлікту між щирістю та фальшивістю світу. Протиставлення матеріального прогресу й духовної деградації. Проблеми самотності та відчуження підлітка, пошуку ним власної ідентичності та життєвих орієнтирів. Щира сповідь головного героя. Риси неореалізму у творі.</p> <p>МК: <i>кіно</i> – «За прірвою у житті» (режисер – Д. Стронг);</p>	<p>Есе «Мої дії при появі ангела в моєму житті»(за твором «Стариган із крилами»).</p> <p>Відеоесе «Магічний реалізм у житті та мистецтві» (за творами Х. Л. Борхеса, Г. Г.Марекса).</p> <p>Фотоколаж «Буденність і чудо».</p> <p>Медіааналіз: образ Голдена в поп-культурі (за твором Дж. Д. Селінджера).</p> <p>Плейлист: добірка сучасних пісень, що могли б відображати внутрішній стан Голдена.</p> <p>«Instagram»-стрічка Голдена з дописами та коментарями.</p> <p>Дебати «Голден – бунтар чи жертва?» (за твором «Ловець в житах»).</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> «Що означає бути чесним із собою?» (за твором «Ловець в житах»); «Що означає бути “ловцем у житті” сьогодні?» (за твором «Ловець в житах»). <p>Групова робота: створення</p>
---	---	---

	<p>музика – пісня «Who Wrote Holden Caulfield?» (виконання – гурт «Green Day»).</p> <p>ПЧ. <i>Д. Д. Селінджер</i> «Добре ловиться рибка-бананка», «Тупташка-невдашка» (зі збірки «Дев’ять оповідань»).</p> <p>Феномен шістдесятництва. Передумови, представники, ідеї, еволюції шістдесятників (оглядово).</p> <p>Василь Симоненко (1935–1963) – український поет-шістдесятник. Риси неоромантичного стилю. Гуманістичні й патріотичні мотиви творчості. Поєднання інтимного та громадянського. Символіка, афористичність, глибокий підтекст поезії. Простота й щирість художнього слова В. Симоненка.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – А. Горська портрети В. Симоненка, В. Зарецький «Вишневий вітер», О. Заливаха «Танок», В. Клименко «Портрет Василя Симоненка».</p> <p>«Задивляюсь у твої зіниці...» – щире синівське зізнання в любові до України, заклик до духовного відродження нації, звільнення від колоніального ярма.</p> <p style="text-align: center;">АБО</p> <p>«Гранітні обеліски...» – історія створення</p>	<p>«портретів» шістдесятників (біографія + цитата + ключова ідея).</p> <p>Аналіз літературознавчих праць радянської доби про твори - шістдесятників, визначення мовних прийоми дискредитації.</p> <p>Ілюстрації до художніх творів шістдесятників.</p> <p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Чи є поезія формою громадянського спротиву?»; ➤ «Які цінності митців-шістдесятників актуальні для сучасної молоді?»; ➤ «Патріотизм у поезії: щирість чи декларація». <p>Рольова гра «Цензор і поет».</p> <p>Есе «Що означає бути шістдесятником сьогодні?»</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Поезія Василя Симоненка як голос покоління»; ➤ «Образ України в поезії шістдесятників». <p>Інсценізація поетичного читання з музичним супроводом (за творами В. Симоненка).</p>
--	--	--

вірша, гнівне оскарження комуністичного режиму у творі. Художня довершеність у розкритті мотиву.

АБО

«Буду тебе ждати там, де вишня біла...» – мотив зародження першого кохання в душі ліричного героя.

МК: *образотворче мистецтво* – Н. Хасевич «Воля народам, воля людині» (дереворит), М. Бабак «Де ви тепер, кати мого Народу?», Маб Грейвз «Україна» (триптих), Т. Гордова «Ну, скажи, хіба не фантастично...», В. Зарецький «Поцілунок»;

музика – пісня «Не моя» (слова – В. Симоненко, музика і виконання – гурт «Kozak System»); мюзикл «Ребелія» (режисер – О. Хоменко); пісня «Ти знаєш, що ти людина» (слова – В. Симоненко, музика і виконання – А. Пивоваров).

ПЧ.

В. Симоненко «Брама», «47 рік», «Я... (Він дивився на мене тупо...)", «Є тисячі доріг...», «Ображайся на мене, як хочеш...», «Ти не можеш мене покарати...», «Прицокало, прибилося, притекло...».

Гр. Тютюнник «Три зозулі з поклоном», «Оддавали Катрю», «Зав'язь», «Син приїхав».

Музичний вернісаж: виконання пісень на слова В. Симоненка.

Проект «Історичний контекст поезії В. Стуса: репресії проти українських дисидентів у 1970–1980-х роках».

Ілюстрації / фотоколажі до образів віршів В. Стуса.

Дискусії:

- «Символи України: чому калина стала образом незламності» (за творами В. Стуса);
- «Чи може поезія бути формою спротиву?»;
- «Особиста пам'ять і пам'ять народу: що важливіше?».

Мультимедійна презентація «Василь Стус – поет незламності».

Літературний вечір пам'яті з читанням поезій Василя Стуса.

Есе «Пам'ять як духовна сила людини» (за творами В. Стуса).

Поетичний експеримент: складання власного вірша з асоціативних слів, що виникли під час читання творів

	<p><i>І. Жиленко</i> «Номо іferiens». <i>І. Дзюба</i> «Спогади на фінішній прямій». <i>В. Пахаренко</i> «Як він ішов».</p> <p>Василь Стус (1938–1985) – український поет, перекладач, правозахисник. «Життя як творчість»: доля митця-героя. Екзистенційний світогляд, риси сюрреалізму у творчості. Проблематика основних збірок митця.</p> <p>Мотив незламності патріотичних переконань у вірші «На колимському морозі калина...».</p> <p style="text-align: center;">АБО</p> <p>Поезія «<i>Верни до мене, пам'яте моя...</i>» – спалах нестримної ностальгії за рідним краєм. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Зарецький «Стус-орач», «Портрет Василя Стуса»; <i>музика</i> – пісня «У цьому полі, синьому, як льон...» (слова – В. Стус, музика і виконання – гурт «Тінь сонця»).</p> <p>ПЧ. <i>В. Стус</i> «Сто років, як сконала Січ...», «Ярій, душе, ярій, а не ридай...», «О Боже мій, така мені печаль...», «Мов лебедина, розкрилила...», «Листи до сина». <i>І. Драч</i> «Балада про соняшник», «Крила». <i>А. Дімаров</i> «І будуть люди», «Зблиски». <i>Б. Олійник</i> «Мамо, вечір догоря...», «Крик</p>	<p>шістдесятників.</p> <p>Дискусія «Чи може кохання подолати соціальні бар'єри?» (за кіноповістю «Історія одного кохання»).</p> <p>Лист від імені Олівера до батька після смерті Дженніфер» (за кіноповістю «Історія одного кохання»).</p> <p>Порівняння літературного твору та його екранізації.</p> <p>Виразне читання поезії Л. Костенко з музичним і візуальним супроводом. «Сенкан»/«асоціативний куц»: вираження власних думок у стислій формі (за творами Л. Костенко). Малюнки/постери/колажі, що відображають головну думку творів Л. Костенко. Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Мое життя без коректур»; ➤ «Слово, яке я не сказав...» (за поезією «Слова страшні, коли вони мовчать»).
--	--	---

	<p>Чорнобиля», «Василеві Симоненку». <i>В. Шевчук</i> «Дім на горі». <i>О. Бердник</i> «Зоряний Корсар». <i>Р. Іваничук</i> «Яничари» («Мальви») <i>Д. Стус</i> «Василь Стус: життя як творчість». <i>С. Процюк</i> «Місяцю, місяцю» (біографічний роман про Гр. Тютюнника).</p> <p>Ерік Сігал (1937–2010) – американський письменник і сценарист. «Історія одного кохання» – одна з найпопулярніших кіноповістей ХХ ст. Утвердження думки, що справжнє кохання не потребує вибачень, воно сильніше смерті та соціальних бар'єрів. Образи головних героїв твору. Фрагментарна композиція твору. Особливості неоромантичного стилю. МК: <i>кіно</i> – х/ф «Історія одного кохання» (режисер – А. Гіллер); <i>музика</i> – Ф. Лей «Історія кохання»; музичні композиції В. А. Моцарта, Й. С. Баха, гурту «Бітлз» (The Beatles). ПЧ. <i>Е. Сігал</i> «Історія Олівера».</p> <p>Ліна Костенко (нар. 1930) – найавторитетніша сучасна українська письменниця. Життєвий і творчий шлях. Риси індивідуального стилю. Мотиви і жанри лірики. «Життя іде і все без коректур...» –</p>	<p>Щоденникові записи «Поетичні рядки, що мене найбільше вразили».</p> <p>Альтернативні фінали художніх творів.</p> <p>Літературний щоденник: особисті враження від прочитаних художніх творів.</p>
--	---	--

філософський роздум про сенс життя, його швидкоплинність і безповоротність, людську гідність, духовність, вибір людини. Утвердження цінності кожної миті, відповідальності людини за власні вчинки. Символіка твору.

АБО

Філософська глибина, афористичність, лаконізм поезії *«Страшні слова, коли вони мовчать...»*. Медитаційний характер твору. Роль слова в житті людини, відповідальність митця перед суспільством як провідний мотив вірша. Утвердження думки про поезію як унікальний акт творчості.

АБО

Мотив кохання як основи і найвищого сенсу людського життя в поезії *«Недумано, негадано...»*.

МК: *музика* – пісні *«Життя іде і все без коректур...»* (слова – Л. Костенко, виконання – іNEBO, Rainbow Music), *«Небачене побачено»* (слова – Л. Костенко виконання – В. Козловський), *«Крила»* (слова – Л. Костенко виконання – рок-гурт KOZAK SYSTEM), *«Очима ти сказав мені: люблю»* (слова – Л. Костенко, виконання – Rainbow Music, ROXOLANA); *образотворче мистецтво* – О. Шупляк *«У*

	<p>священному гаю».</p> <p>ПЧ. <i>Л. Костенко</i> «Українське альфреско», «Світлий сонет», «Берестечко», «Записки українського самашедшого».</p>	
ЯСКРАВИ ЗРАЗКИ СУЧАСНОЇ ЛІТЕРАТУРИ		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявляє гнучкість і стійкість в обстоюванні власної позиції з урахуванням різних думок, аргументів щодо певної проблеми за тематикою обраного профілю, зокрема проблеми, порушеної в художньому тексті, медіатексті [12 МОВ 1.6.1-1] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для</p>	<p>Культура постмодернізму. Умберто Еко (1932–2016) – італійський письменник, семіотик, культуролог.</p> <p>«Маятник Фуко» – постмодерністський роман, криптоісторія, інтелектуальна фантастика. Історичні та літературні алюзії у творі. Іронія та гра в постмодерністському романі. Система символів. Маятник Фуко як символ істини.</p> <p>МК: <i>кіно</i> – х/ф «Ім'я троянди» (режисер – Ж.-Ж. Анно).</p> <p>ПЧ. <i>У. Еко</i> «Ім'я троянди», «Поетика відкритого твору».</p> <p>Юрій Андрухович (нар. 1960) – сучасний український письменник, перекладач, есеїст, один із засновників літературного угруповання Бу-Ба-Бу, неоавангардистський постмодерніст. Риси стилю митця. Огляд творчості.</p> <p>«Московіада» – постмодерністський</p>	<p>Виразне читання художніх творів з використанням звукових ефектів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів (іронія, гротеск, інтертекстуальність), символи тощо.</p> <p>Характеристика образів персонажів художніх творів.</p> <p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Чи може вигадка стати реальністю?» (за романом У. Еко); ➤ «Чому люди створюють міфи?» (за романом У. Еко). <p>Проект ««Постмодернізм як виклик традиційній літературі»».</p>

<p>збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> самостійно, зокрема на основі власного і чужого читацького досвіду, здійснює добір текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) з різних джерел для задоволення власних пізнавальних та естетичних потреб, розв'язання суспільних проблем, успішної самореалізації [12 МОВ 2.5.1-1] створює індивідуальний/колективний творчий продукт для самовираження, спираючись на власний читацький досвід [12 МОВ 2.7.1-1] 	<p>сатиричний роман. Мозаїчна, карнавальна композиція твору. Поєднання реального й фантастичного, гротескова манера оповіді. Антиімперський пафос твору. Жанрова багатогранність: сповідь, чорний реалізм, трилер, готика, сатира. Поєднання високого стилю з жаргоном, іронічність, пародійність як особливості мови письменника.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Бабак «Повернення блудних синів», М. Маценко «Пролонгація»;</p> <p><i>музика</i> – пісня «Етюд з воронами» (слова – Ю. Андрухович, музика і виконання – рок-гурт «Мертвий півень»).</p>	<p>Есе «Міф і реальність у житті людини» (за романом У. Еко).</p> <p>Візуалізація: мапа «місць» і «не-місць» у романі «Московіада».</p> <p>Дебати «Чи можна зберегти ідентичність у чужому культурному середовищі?».</p> <p>Дискусія «Чи може іронія бути формою спротиву?» (за твором Ю. Андруховича).</p> <p>Есе «Що означає бути українцем у чужому просторі?» (за твором Ю. Андруховича).</p> <p>Інсценізація: театралізоване відтворення ключових епізодів роману Ю. Андруховича.</p>
<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p>	<p>ПЧ.</p> <p><i>Ю. Андрухович</i> «Пісні для мертвого півня», «Листи в Україну», «Рекреації», «Перверзія».</p> <p>Юрій Іздрик (нар. 1962) – поет, прозаїк, есеїст, культурний критик; один із ключових представників українського постмодернізму. Нарис життя і творчості: на шляху від епатажного постмодерну до метамодернізму. Інтертекстуальність, іронія, філософічність, поєднання високого й буденного в поезії Ю. Іздрика. Мотиви самотності, пошуку сенсу життя, загадки любові, віри, діалог із Богом і світом у ліриці поета.</p>	<p>Дискусія «Чи можна вважати поезію Ю. Іздрика маніфестом любовної свободи?».</p> <p>Музичне оформлення: декламація поезії Ю. Іздрика під сучасний саундтрек або створення «поетичного перформансу».</p> <p>Медіапроект: створення відеоесе або подкасту про сучасну українську поезію.</p>

<p>• розпізнає прояви небезпечних (зокрема маніпулятивних) впливів у цифровому середовищі та використовує різні стратегії протидії таким впливам [12 МОВ 3.2.3-1]</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <p>задовольняє потребу в індивідуальній і колективній мовленнєвій творчості, послуговуючись здобутими знаннями з мови [12 МОВ 4.2.1-1]</p>	<p>«We like bee» – психологічний поєдинок двох закоханих, змагання пристрасті і гордості. Вишукані асоціативні ряди у вірші.</p> <p>АБО</p> <p>«<i>Молитва</i>», «<i>Ниті між нами тонкі й невидимі...</i>» – розкриття мотиву затятого пошуку взаєморозуміння, діалогу з іншими людьми, зі світом.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Т. Шендрик «Софтрайз», Б. Кизилчай «Земний корабель»; <i>скульптура</i> – Leo Adam «Втомлений янгол», Р. Раббік «Молитва»; <i>музика</i> – пісня «Страх» (слова – Ю. Іздрик, музика і виконання – рок-гурт «Мертвий Півень»).</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>Ю. Іздрик</i> «Ці двоє напевно якісь ненормальні...», «Коли за тобою скучаю чорно...», «Ніч така місячна...», «Якби ти знала, яка ти гарна...».</p> <p>Віслава Шимборська (1923–2012) – польська письменниця, літературна критикиня, перекладачка, лауреатка Нобелівської премії. Філософська поезія В. Шимборської. Еволюція від пост- до метамодернізму.</p> <p>Поєднання мотивів природи та людського</p>	<p>Проекти «Бу-Ба-Бу як феномен постмодернізму».</p> <p>Мозковий штурм «Які риси об'єднують сучасних постмодерністів?».</p> <p>Коло думок «Що для мене означає яблуно?» (за твором В. Шимборської).</p> <p>Дебати «Чи можна природу вважати дзеркалом людського життя?» (за твором В. Шимборської).</p> <p>Рольова гра: інсценізація ключових епізодів (за повістю О. Забужко).</p> <p>Дискусія «Чи можна виправдати матір у її вчинках?» (за повістю О. Забужко).</p> <p>Групова робота: створення «дерева символів» твору (калина, сопілка, вода, природа).</p> <p>Проект «Фольклорні мотиви в сучасній українській літературі».</p> <p>Власна казка із використанням народних мотивів.</p>
---	---	--

	<p>існування в поезії «Яблуня». Роздуми поетеси про минущість і водночас про відновлення. Дерево як уособлення життя, циклічності природи, пам'яті.</p> <p>МК: <i>музика</i> – пісні на слова В. Шимборської (композитори – Г. Турнау, А. Залєвський).</p> <p>ПЧ. <i>В. Шимборська</i> «Вокзал», «Жіночий портрет», «Кіт у порожній квартирі».</p> <p>Оксана Забужко (нар. 1960) – сучасна українська письменниця. Особливості та еволюція стилю.</p> <p>Повість «Казка про калинову сопілку» – вічні мотиви життя і смерті, добра і зла, любові й ненависті крізь призму переосмислення народної казки «Про вбиту сестру і калинову сопілку».</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Марчук «Елегія»; <i>скульптура</i> – В. Микитенко «Дерево бажання»; <i>театр</i> – вистава «Калинова сопілка» (Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка).</p> <p>ПЧ. <i>О. Забужко</i> «Рядок з автобіографії», «Конкурс краси», «Весільна», «Ars poetica. Подражаніє</p>	<p>Дослідження постатей реальних холодноярських отаманів (Чорний Ворон, Залізник, Чучупака).</p> <p>Рольова гра: «Рада отаманів Холодного Яру».</p> <p>Проект «Холодний Яр як феномен українського спротиву» (за твором В. Шкляра).</p> <p>Презентація «Марія Матіос як літописець української душі».</p> <p>Дискусія «Чи можна виправдати мовчання Дарусі?» (за твором М. Матіос).</p> <p>Групова робота: створення «карти травм» героїні та їх причин.</p> <p>Ілюстрації/колаж: візуалізація образу Дарусі та її світу.</p> <p>Есе «Мовчання як форма спротиву у «Солодкій Дарусі» (за твором М. Матіос).</p> <p>Коло ідей «Як долати власні страхи й травми» (за твором А. Гавальди).</p> <p>Есе «Що означає бути разом?».</p> <p>Візуалізація образів: малюнки /</p>
--	--	---

	<p>П. Верлену», «Музей покинутих секретів».</p> <p>Василь Шкляр (нар. 1951) – сучасний популярний український письменник, публіцист, громадський діяч. Нарис життя і творчості. Особливості авторського стилю.</p> <p>«Чорний Ворон. Залишенець» – зображення боротьби українських повстанців проти більшовицької влади у 1920-х рр. Поєднання документальних фактів із художнім вимислом. Динамічний сюжет, елементи пригодницького роману. Микола Левченко (Чорний Ворон) як символ незламності. Утвердження в романі стійкості українського духу, героїзму та жертвності заради свободи. Риси метамодерністського стилю у творі.</p> <p>МК: кіно – х/ф «Чорний Ворон» (режисер – Т. Ткаченко).</p> <p>ПЧ. В. Шкляр «Маруся», «Характерник», «Заячий костел».</p> <p style="text-align: center;">АБО</p> <p>Марія Матіос (нар. 1959) – сучасна популярна українська письменниця, публіцистка. Нарис життя і творчості. Особливості ідіостилу. Увага до психології персонажів, глибокий зв'язок із народною культурою та історією у творчості письменниці.</p>	<p>колажі, що передають атмосферу твору «Просто разом».</p> <p>Медіапроект: створення постеру/презентації про головні ідеї роману «Просто разом».</p> <p>Дискусія «Чи може уява бути способом лікування душі?» (за твором Ф. Бакмана).</p> <p>Дискусія «Чи може штучний інтелект бути моральним суб'єктом?» (за твором «Клара і Сонце»).</p> <p>Проект «Сонце як символ у літературі різних епох».</p> <p>Есе «Що означає бути другом у світі майбутнього?» (за твором «Клара і Сонце»).</p> <p>Презентація «Іларіон Павлюк як представник нової хвилі української прози».</p> <p>Дискусія «Чи є байдужість страшнішою за зло?» (за твором І. Павлюка).</p> <p>Дебати «Чи можна перемогти внутрішню пільму?».</p> <p>Проект «Людська байдужість у</p>
--	---	--

	<p>«Солодка Даруся» – психологічний роман-хроніка. Даруся як символ невимовного болю й трагізму, долання травматичного стану. Глибоке занурення авторки у внутрішній світ героїні. Особистий біль як символом історичної трагедії української нації. Психологічний вимір історії та ціна людського вибору у творі. Метамодерністська естетика роману.</p> <p>МК: <i>театр</i> – вистава «Солодка Даруся» (режисер – Р. Держипільський, Івано-Франківський національний академічний драматичний театр ім. І. Франка).</p> <p>ПЧ. <i>М. Матіос</i> «Майже ніколи не навпаки», «Черевички Божої Матері», «Букова земля».</p> <p>Анна Гавальда (нар. 1970) – сучасна французька письменниця.</p> <p>«Просто разом» – соціально-психологічний роман. Система образів роману. Пошук героями твору гармонії та сенсу життя через людську близькість, дружбу та любов. Проблема самотності, міжособистісних стосунків, духовних цінностей в романі. Протиставлення матеріальних і духовних цінностей. Мистецтво як спосіб самовираження та порятунку. Риси метамодернізму у творі.</p>	<p>літературі та реальному житті» (за романом І. Павлюка).</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Чи може страх бути рушійною силою?» (за романом І. Павлюка); ➤ «Пітьма як метафора байдужості у творі І. Павлюка». <p>Власний міні-трилер: коротка історію з елементами психологічної драми.</p> <p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Які цінності прочитаних творів актуальні для сучасної молоді?»; ➤ «Чи може художній текст бути пропагандою?». <p>Альтернативні фінали художніх творів.</p> <p>Візуалізація: створення ілюстрацій до художніх творів.</p> <p>Лист до автора/авторки художнього твору.</p> <p>Літературний щоденник: особисті враження від прочитаних</p>
--	--	---

	<p>МК: кіно – х/ф «Просто разом» (режисер – К. Беррі).</p> <p style="text-align: center;">АБО</p> <p><i>Коллін Гувер</i> (нар. 1979) – сучасна американська письменниця.</p> <p>«Покинь, якщо кохаєш...» – світовий бестселер, популярний серед молоді роман про кохання, вибір і подолання травми дитинства. Образ Лілі як сильної жінки. Риси метамодернізму у творі.</p> <p>МК: кіно – х/ф «Покинь, якщо кохаєш...» (режисер – Дж. Балдоні).</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>К. Гувер</i> «Залишся, якщо кохаєш...».</p> <p><i>Ф. Бакман</i> «Чоловік на ім'я Уве».</p> <p>Кадзуо Ішігуро (нар. 1954) – британський письменник японського походження, лауреат Нобелівської премії.</p> <p>Соціальна фантастика в романі-антиутопії «Клара і Сонце». Поєднання теми любові, самотності, людяності, етики з темою технологій і штучного інтелекту. Гуманізм і готовність до самопожертви робота-компаньйона Клара. Сонце як символ: життя, надії, духовної сили. Риси метамодернізму у творі.</p> <p>МК: кіно – х/ф «Клара і Сонце» (режисер –</p>	художніх творів.
--	---	------------------

	<p>Т. Вайтіті).</p> <p>ПЧ. <i>К. Ішігуро</i> «Залишок дня», «Похований велетень».</p> <p>Ілларіон Павлюк (нар. 1980) – сучасний популярний український письменник, журналіст, продюсер. Риси ідіостилю у творчості І. Павлюка. Психологічний трилер «Я бачу, вас цікавить пітьма». Зображення байдужості суспільства як найбільшої загрози. Дослідження психології страху, природи зла у творі. Пошуки автором ціни правди та вибору між безпекою та совістю.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Мацегора «Ангел старого міста»; <i>театр</i> – вистава «Я бачу, вас цікавить пітьма» (режисер – М. Голенко, Національний академічний український драматичний театр ім. М. Заньковецької).</p> <p>ПЧ. (до розділу): <i>С. Ахерн</i> «P.S. Я кохаю тебе». <i>М. Воробйов</i> «Без кори». <i>О. Гаврош</i> «Останне танго в Хусті». <i>М. Гримич</i> «Клавка». <i>Д. Грін</i> «Винні зірки».</p>	
--	--	--

	<p><i>М. Дочинець «Бранець Чорного лісу», «Синій зошит».</i> <i>А. Зелінський «Семенові зорі».</i> <i>К. Калитко «Орден мовчальниць».</i> <i>Є. Кузнєцова «Драбина».</i> <i>В. Лис «Століття Якова».</i> <i>Т. Малярчук «Біографія випадкового чуда».</i> <i>М. Марченко «Місто тіней».</i> <i>Я. Мельник «Далекий вимір».</i> <i>Х. Мураками «Норвезький ліс».</i> <i>Неда Неждана «Голос тихої безодні».</i> <i>П. Несс «Голос монстра».</i> <i>Д. Овенс «Там, де співають раки».</i> <i>І. Павлюк «Танець недоумка», «Книга Еміля».</i> <i>Л. Пономаренко «Гер переможений».</i> <i>М. Савка «Люди на каві».</i> <i>Н. Спаркс «Поспішай кохати».</i> <i>Г. Тарасюк «Янгол з України».</i> <i>Т. Прохасько «НепрОсті», «Так, але...».</i> <i>В. Трубай «Все просто», «Кінець світу».</i> <i>Л. Якимчук «Абрикоси Донбасу».</i></p>	
З ВІРОЮ В НАШУ ПЕРЕМОГУ		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних</p>	<p>Патріотичні мотиви у сучасній кримськотатарській поезії (оглядово). Анастасія Левкова (нар. 1986) – сучасна українська письменниця. «За Перекопом є земля» – історико-</p>	<p>Виразне читання художніх творів. Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї,</p>

<p>ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • передбачає емоційну реакцію слухача/групи слухачів у різних ситуаціях спілкування за тематикою обраного профілю (зокрема під час публічних виступів), моделюючи можливі ефективні дії для зниження чи підвищення рівня емоційності комунікативної взаємодії [12 МОВ 1.7.1-1] • демонструє володіння прийомами емоційної саморегуляції в різних ситуаціях усної комунікації (зокрема під час публічного виступу, співбесіди, а також у разі виникнення напруги чи конфлікту) [12 МОВ 1.7.1-2] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує доцільні способи 	<p>психологічний роман-хроніка. Образ Аліє як уособлення кримськотатарської ідентичності, травми та боротьби за пам'ять. Символіка Перекопу як межі між Кримом і материковою Україною. Утвердження цінності пам'яті, культури та права народу на свою землю. Відтворення епохальних подій Революції гідності в Києві й Криму та спротиву кримчан в окупації (III частина роману).</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Б. Зіза «Сирота», І. Станкевич «Протистояння: добро проти зла»;</p> <p><i>музика</i> – музичний альбом «QIRIM» (музика і виконання – Джамала);</p> <p><i>театр</i> – «Ненароджені для війни» (режисер – А. Нейолов, театр «Чорний квадрат»).</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>А. Кендже-Алі</i> «Ана, а ми до біташки йдемо?», «Каміння», «Криве дзеркало», «Чорний сніг».</p> <p><i>Л. Буджурова</i> «Коли повернемось до рідного краю...».</p> <p><i>М. Сафат</i> «Кожний Іуда...».</p> <p><i>С. Кокче</i> «Матусин голос».</p> <p><i>Збірка</i> «Кримський інжир. Куреш».</p> <p>Осмислення трагізму російсько-української війни, героїзму нашого народу, утвердження віри в перемогу над загарбниками у сучасній</p>	<p>мотиву, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів тощо.</p> <p>Характеристика образів персонажів твору.</p> <p>Хроніка подій: «лінія часу» із ключових історичних моментів, відображених у романі «За Перекопом є земля».</p> <p>Розкриття символіки Перекопу: дослідження образу як межі та водночас єдності, створення схеми «символічних кордонів» у літературі.</p> <p>Дискусія «Пам'ять як зброя»: обговорення ролі культури й літератури у збереженні ідентичності.</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Історія кримськотатарського народу, депортація, сучасні виклики»; ➤ «Крим у літературі: пам'ять і ідентичність». <p>Виявлення асоціативних підтекстів: робота з прихованими</p>
---	--	---

<p>фіксування інформації з одного або кількох текстів (зокрема медіатекстів) за тематикою обраного профілю або художніх текстів, множинних та/або неструктурованих текстів, використовуючи вербальні і візуальні засоби, дотримуючись принципів авторського права [12 МОВ 2.6.1-1]</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> розпізнає прояви небезпечних (зокрема маніпулятивних) впливів у цифровому середовищі та використовує різні стратегії протидії таким впливам [12 МОВ 3.2.3-1] 	<p>українській літературі (<i>оглядово</i>).</p> <p>Борис Гуменюк (нар. 1965) – сучасний український поет, прозаїк, громадський діяч, воїн. Людина на війні – провідний мотив лірики і прози митця. Розкриття духовних підоснов незламності наших захисників у вірші «Жодного сну за усю війну...».</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – П. Кузницова «Поранене поле», «Голуб», Н. Скринник «Перший сніг»;</p> <p><i>театр</i> – «Ненароджені для війни» (режисер – А. Нейолов, театр «Чорний квадрат»).</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>Б. Гуменюк</i> «Лук'янівка», «Вірші з війни», «Сто новел про війну».</p> <p>Максим Кривцов («Далі») (1990–2024) – український поет, громадський діяч, воїн. Поезія М. Кривцова – ліричний щоденник українського воїна. «Жовтий скотч» – символічне ствердження згуртованості й незламності українських захисників. Увіковічення пам'яті поета-воїна.</p> <p>МК: <i>музика</i> – пісня «Не ходи тут..» (слова – М. Кривцов, музика і виконання – Д. Заюшкіна), пісня «Жовтий скотч» (слова – М. Кривцов, музика і виконання гурт</p>	<p>смыслами у творах.</p> <p>Асоціативний колаж: створення візуальних образів до символів.</p> <p>Порівняння образів: зіставлення символів як відображення війни та людяності.</p> <p>Коло думок: власні асоціації після прочитання художніх творів.</p> <p>Дебати «Чи може література стати зброєю у війні?».</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> «Що означає незламність для українського воїна?»; «Моє покоління і війна: як ми дорослішаємо». <p>Карта емоцій та почуттів образу птаха «Від тривоги до надії».</p> <p>Карта символів вірша: птах, корабель, земля, вода, небо.</p> <p>Малюнок/колаж «Птах над Україною».</p> <p>Дебати «Птах у поезії С. Жадана – символ свободи чи символ відповідальності?».</p> <p>Саундтрек: добір музики для передачі настрою твору.</p>
--	--	--

<p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовує різні комунікативні стратегії для досягнення комунікативної мети в змінних умовах спілкування [12 МОВ 4.2.2-1] 	<p>@TheYurcashTV/ Юрко Юрченко).</p> <p>ПЧ. <i>М. Кривцов</i> «Вірші про рудого кота», «Моя голова котиться від посадки до посадки...», «Я поверну собі своє життя...», «Хто б міг подумати...», «Сідаєш в броню наче у човен...».</p> <p>Сергій Жадан (нар. 1974) – сучасний популярний український поет, прозаїк, перекладач, громадський діяч, музикант. Особливості стилю митця: еволюція від постмодерного авангардизму до метамодернізму. Поєднання урбаністичної тематики з філософічністю та соціальною критикою у творчості письменника. Огляд поетичної творчості: мотиви, образи, риси стилю.</p> <p>Вірш «Декому краще вдаються приголосні...». Образ сучасної української жінки – таємничої, вольової, незалежної.</p> <p>АБО</p> <p>Вірш <i>«Пливи, рибо, пливи...»</i>. Асоціативне осмислення сенсу людського життя, пошуку себе, любов як визначальна цінність буття.</p> <p>МК: <i>музика</i> – пісня «Ріка» (слова – С. Жадан, музика і виконання – гурт «Жадан і Собаки»).</p> <p>Мотив перемоги і відродження України у вірші</p>	<p>Проект про роль художньої літератури в збереженні пам'яті про війну.</p> <p>Мультимедійний проєкт: презентація, що поєднує поезію з творами музики та живопису.</p> <p>Есе «Що означає бути відповідальним у час війни?».</p> <p>Круглий стіл «Роль літератури у формуванні пам'яті про війну».</p> <p>Рефлексивний щоденник: що найбільше вразило у прочитаних художніх творах.</p>
--	--	--

«Птах». Біблійні алюзії у творі. Птах як утілення свободи. Символічне передбачення мирного і повносилого майбуття Батьківщини.

МК: образотворче мистецтво – О. Мурашкіна «Життя крізь війну» (цикл картин), О. Шупляк «Батьківщина»;

музика – пісня «Птах» (слова – С. Жадан, музика і виконання – етногурт «ДахаБраха»).

ПЧ. (до розділу):

Б. Артемов «Марік», «Серцебиття».

Н. Ворожбит «Погані дороги».

І. Астапенко «Провина», «Штаб», збірка «Дерева кращі за нас».

Любка Дереш «Погляд Медузи».

А. Дронь «Гемінгвей нічого не знає».

С. Жадан «Можливо, я просто не вмію передати все це словами...», «Вони можуть навіть жити в різних містах...», «Вночі я не встиг про це сказати...», «І питаєш себе...», «Інтернат».

В. Маркус «Сліди на дорозі».

В. Коваленко «За війною – війна...», «Читаю Шевченка...», «Нам ця звіків нажурена жура...», «А зов твій, Азове...».

А. Чех «Точка нуль».

«Художня версія живої історії: письменники на війні» (за ред. Г.Токмань).

